

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusei metų \$2.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 23, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

No. 11 "Keleivis" Telefonas: AN 8-3071 Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879 SOUTH BOSTON, MASS. KOVO (MARCH) 18, 1959 Atskiro numerio Kaina 10 Centų 54-TIEJI METAI

Anglų Vadas Macmillan Atvyksta Tartis

Sį Ketvirtadienį Atkrenda į Ameriką: Tarsis su Prezidentu Dėl Rusų Triukšmavimo Berlyne; Tarėsi Jau su Prancūzais ir Vokiečiais; Skirtumai Vakarų Valstybių Tarpe Dar Nėra Išlyginti.

Anglijos ministerių pirmininkas Harold Macmillan šios savaitės gale tarsis su Amerikos prezidentu ir jo patarėjais dėl subendrinimo Vakarų valstybių pozicijos Berlyno klausimu ir bendrai "vokiečių klausimu".

Neseniai anglų vadas lankėsi Maskvoje ir su Rusijos diktatoriumi Chruščiovu plačiai aiškino Vokietijos sujungimo ir ypač Berlyno klausimą.

Grįžęs iš Maskvos anglų vadas buvo nuvykęs į Paryžių ir paskui į Bonną, kur aiškino su prancūzų ir vokiečių vadais tuos pačius klausimus, kuriuos jis aiškino dabar su Amerikos vadais.

Prezidentas D. D. Eisenhower perėmė savaitę veikiantį pusevalandį pasikalbėjimo su spaudos atstovais skyrė Berlyno klausimui ir vėl pasisakė už tvirtą politiką, bet sakėsi nematęs reikalo stiprinti karo jėgas šiuo metu, o jei rusai bandytų Vakarų kariuomenę išvaryti iš Berlyno miesto, tai prezidentas užsiminė apie atominis ginklus.

Nei Amerika, nei kitos valstybės nėra priešingos deryboms su rusais dėl Berlyno ir dėl viso "vokiško klausimo". Derybų reikalas ir bus svarbiausias aptarimas anglų ir amerikiečių pasitarimuose.

Rusai jau yra pareiškę norą, kad susirinktų didžiųjų valstybių "viršūnės" — vyriausybės vadai Berlyno klausimui aptarti. Su tuo, tur but, visi galų gale sutiks, nors Vakarų valstybės pirma bandys su rusais kalbėtis užsienių reikalų ministerių konferencijoje.

Lenkų Komunistai Nevartos Smurto

Lenkijos komunistų kongresas dabar vykstantis Varšuvoje pasisakė už raginimą valstiečių dėtis į kolchozus, bet griežtai pabrėžė, kad jokio smurto prieš valstiečius nebus vartojama ("administratyvinių priemonių"). Valstiečiai tik laisva valia raginami dėtis į "gamybinius kooperatyvus".

Partijos kongrese vyravo W. Gomulkos šalininkai. Stalinistų kaip ir "revizionistų" opozicija mažai tarsi reikiama. Partijos kongresas vyksta snaudulio atmosferoje.

W. Gomulka, atidarius kongresą, kalbėjo 7 valandas

Sirija Skundžiasi Dėl Irako Atakos

Kariškas sukilimas Irake perėmė savaitės pradžioje buvo numalšintas. Irako kai kurie laikraščiai rašo, kad laike sukilimo žuvo keli tūkstančiai žmonių. Pirma, kai sukilimas prasidėjo, arabų nacionalistai išskerdė daug arabų komunistų ar komunistuojančių, o paskui, kai generolo Kassim kariuomenė sukilimą numalšino, kurdai ir Kassimo šalininkai suruošė kruviną pirtį Nasserio šalininkams. Tikrų skaičių apie sukilimo aukas betgi nėra. Žmonės atvykę iš Mossul miesto, kur buvo sukilimo centras, sako, kad laike sukilimo gal žuvo apie du tūkstančius žmonių.

Sirija skelbia, kad Irako karo lėktuvai jau iš dviejų kartų bombardavo kelius kaimus Sirijos (Junginės Arabų Respublikos) teritorijoje. Paskutinį kartą Irako lėktuvai daužė kelius kaimus 6 kilometrų nuo sienos Sirijos pusėje.

Dėl nepasisekusio sukilimo santykiai tarp Egipto ir Irako labai įsitempė. Egipto diktatorius Nasseris keturius kartus kalbėjo ir vis kaltino Irako vadovus, kad jie skaldo arabų tautą ir tarnauja tarptautiniam komunizmui.

ISDEGINS AKIS

Raketų tyrinėjančios senato komisijos patarėjas Bob Kennedy telefonu gavė grąšinimą, kad jo vaikams rūgštinti bus išdeginotos akys.

Užpėnai New Yorke sielos rūgštinti buvo išdeginotos akys žurnalistui Riesel, kuris liudijo prieš unijų raketierius.

KELIA MAISTĄ

Nyasaland (Afrikoje) negrų vadas, kuris Rhodėzijos vyriausybės įsakymu sumintas už riaušių kėlimą Nyasaland provincijoje. Nėgrai ten sudaro daugumą gyventojų ir nori atsiskirti nuo Rhodėzijos.

ANGLIJOS POLITIKOS VAIRUOTOJAI PARYŽIUJE

Anglijos ministeris pirmininkas Harold Macmillan (kairėje) su užsienio reikalų ministru Selwyn Lloyd (kairėje) lankėsi Prancūzijoje. Vokietijoje ir Italijoje ir painformavo sąjungininkus ką jie patyrė būdami Maskvoje ir, žinoma, tarėsi dabar o-piu Berlyno klausimu. Čia juos matome atvykus į Paryžių. Viduryje Prancūzijos ministeris pirmininkas Michel Debre.

Havajų Salos Gavė Valstijos Teises

Salose Dvi Dienas Visi Šventė

Perėmė savaitę kongresas priėmė įstatymą, pagal kurį Havajų saloms suteikiama valstijos teisės. Tą kongreso tarimą dar turi pasirašyti prezidentas, dėl ko neabejojama, o paskui Havajų salų gyventojai turės dar nubalsuoti, ar jie nori gyventi valstijoje, ar pasilikti ir toliau Amerikos teritorijoje. Dėl gyventojų pasisakymo irgi nėra jokių abejonių.

Havajų salos yra 50-toji Amerikos valstija. Už jos priėmimą į Uniją senatė balsavo 76 senatoriais (prieš 15), o atstovų rūmuose už Havajų salų valstiją balsavo 323 kongresmonai (prieš 89).

Havajų salų priėmimas į uniją buvo nubalsuotas trečiadienį (senatė) ir ketvirtadienį (atstovų rūmuose). Kalp tik žinia pasiekė salas, ten tuoj buvo paskelbta dviejų dienų šventė ir žmonės gatvėse šoko ir kitaip reiškė savo džiaugsmą dėl gavimo valstijos teisių.

Pirmą kartą Havajų salų gyventojai prašė valstijos teisių 1903 metais. Nuo to laiko apie 20 kartų kongrese buvo keliamas tas reikalas, bet jis vis susidurdavo su visokiomis kliūtimis. Pagaliau, po to kai valstijos teisės buvo suteiktos Alaskai, kongresas apsisprendė ir Havajų saloms suteikti tas pačias teises.

Havajų salos turi 580,000 gyventojų ir turi 6,423 ketvirtines mylias ploto. Jose gaminama daug cukraus ir daug ananasų, bet paskutiniaisiais metais ten auga ir įvairios pramonės šakos.

Lynn, Mass. General Electric dirbtuvėse sustreikavo 500 darbininkų. Priežastis — bendrovė nesilaiko sutarties.

Havajų Gyventojai Mišrios Kilmės

Havajų teritorijoje, astuoniūse salose gyvena virš pusės milijono gyventojų. Jei Alaska su 209,000 gyventojų turi du senatorius senatė, tai Havajai su puse milijono gyventojų turės irgi du. O New Yorkas su 15 milijonų gyventojų irgi pasiliks su dviem senatoriais.

Havajų gyventojai rasi-niu žvilgsniu žymiai skiriasi nuo kitų Amerikos gyventojų. Ten, pagal 1950 metų cenzą, buvo tokios kilmės gyventojų:

Japonų kilmės	84,732
Havajiečių (polineziečių)	90,079
Kaukaziečių (baltų)	81,911
Filipinų	61,040
Kiniečių	30,566
Puortorikiečių	10,351
Korejiečių	7,624

Yra Havajuose ir negrų, bet, palyginus, nedaug. Kultūrinio žvilgsniu, Havajų gyventojai jau yra amerikizuoti, priėmę anglų kalbą, papročius ir tt.

DULLES ŠYPSOSI

Valstybės sekretorius John Foster Dulles po operacijos ir specialaus gydymo per kelias savaites tiek pasveiko, kad po kelių dienų žada apsispręsti, ar jis galės eiti sekretoriaus pareigas ar reikės nuo jų atsisakyti.

Keturi Bilonai Užsieniams Remti

Vyriausybė pasiūlė įrašyti į ateinančių metų biudžetą beveik 4 bilionus dolerių užsieniams remti. Perėmė savaitę prezidentas pasiuntė kongresui paaiškinimą, kaip numatoma pinigų skirstyti. Tik dalis pinigų bus skiriama kariškiai paramai ginklams ir visokioms karo pabūkloms. Daug didesnė pinigų dalis skiriama ūkiškai paramai kai kurioms valstybėms, kurios dėl laikymo stiprių armijų pačios nepajėgia karo jėgų išlaikyti, ir nemaža dalis bus skiriama paskoloms teikti ūkiškai atsilikusioms tautoms, kurios su Amerikos pagalba galės greičiau ūkiškai stiprėti.

Kongresas rengiasi vyriausybės pasiūlymą kritiškai išsvarstyti ir kai kurie senatoriai ir kongresmonai jau pasisakė už žymų išlaidų apkarpyimą tam reikalui.

Gamyba Didėja Nedarbas Auga

Vasario mėnesį ir vėl bedarbių skaičius krašte šiek tiek paaugo ir dabar siekia 4,749,000. Kartu su tuo ir gamyba pakilo ir dirbtuvės pagamina daugiau visokių prekių.

Nors bedarbių skaičius, palyginus su sausio mėnesiu, nedaug tepadidėjo, bet nedarbo didėjimas kartu su gamybos didėjimu aiškiai rodo, kad technikos pažanga daugelį darbininkų stato į labai sunkią padėtį.

Amerikos unijos pradeda kampaniją už darbo laiko sutrumpinimą visose pramonės šakose. Unijos mano, kad tai yra tikriausias būdas sumažinti bedarbių skaičių. Kai kuriose pramonės šakose jau ir dabar dirbama mažiau kaip 40 valandų per savaitę, bet, unijų manymu, tik sutrumpinus darbo laiko visose įmonėse, bedarbių skaičių galima bus rimtai sumažinti.

Turint Suomių Drąsą, Rusai Netaip Jau Baisūs

"Jei Mes Turime Suomių Drąsą" — Sako Generolas Taylor — Mes Galime Daug Ką Padaryti; Armijos Vadas Nedviprasmingai Įspėja Rusus, Kad Dėl Berlyno Gali Būti Susikirtimas.

Ką Rusai Žino Apie Berlyno Krizę

Amerikos laikraščių korespondentai iš Maskvos praneša, kad "eilinis" rusas neturi jokio supratimo apie Berlyne brestančią krizę. Esą, rusai klausia iš Amerikos atvykusius žmones "Kodėl jūs vyriausybė nori pradėti karą dėl Berlyno? arba "Mes norime taikos, bet Jūsų vyriausybė nori sukelti karą dėl Berlyno".

Is tokių ir panašių pasisakymų aišku yra, kad rusai apie Berlyną žino tik tą, ką jiems rusų valdžia per spaudą ir radiją pasakoja. Jie nėra girdėję, kad tai Rusijos diktatorius Chruščiovas pasimejo išvaryti Vakarų valstybių kariuomenę iš Vakarinio Berlyno; jie nieko nežino, kad rusai pirmieji pradėjo mėtys karo grasi-nimais. Diktatūra gali taip "nuinformuoti" savo piliečius, kad jie viską mato aukštyn kojomis.

Balkanuose Neramu Albanija Plustasi

Balkanuose tarp Albanijos ir Jugoslavijos eina labai piktas žodžių karas. Sovietų ištikimas satelitas Albanija pradėjo kaltinti Jugoslaviją, kad ji masiškai žudanti albanus savo teritorijoje (Jugoslavijoje gyvena tiek tiek albanų), kad jugoslavų policija žiauriausiai kankinanti suimtus albanus ir panašios istorijos paskatino ir Jugoslaviją surasti "isokių kaltinimų prieš Maskvą ištikimą Albaniją".

JIS NUGALEJO

Don Delany vieną mylią uždaroj patalpoj nubėgo per 4 min. ir vieną su keturiomis desimtosiomis sekundžių. Tai naujas pasaulinis rekordas.

Perėmė savaitę senato viena komisija paskelbė armijos vado generolo Maxwell D. Taylor liudijimą apie Amerikos karišką pasirušimą ir apie galimą susikirtimą su komunistais dėl Berlyno.

Gen. Taylor mano, kad prie Berlyno rusai nebūtinai patys kariautų, bet gal panaudotų satelitų (vokiečių, lenkų, čekų, vengrų, rumunų, bulgarų) karius. Jei rusai nemestų savo jėgų prie to miesto, NATO kariškos pajėgos gali susitvarkyti su satelitais ir be atominų ginklų.

Ta proga generolas priminė suomių pavyzdį, kai nedidelė suomių armija 1939/40 metais be jokios pagalbos iš šalies viena pati 90 dienų sulaukė rusų armijos ir pridūrė.

"Jei mes turime suomių drąsą, aš manau, mes galime padaryti daug dalykų, kurių mes, atrodo, lyg ir vengiame".

Jei rusai nemestų savo karo jėgų prie Berlyno, ten vyktų, palyginus, mažas karas ir 30 NATO divizijų galėtų apginti tą miestą. Bet šiuo tarpu NATO neturi Vokietijoje 30 divizijų, jų skaičių reikėtų greitai padidinti.

Gen. Taylor liudijo perėmė trečiadienį, kelios valandos po to, kai prezidentas Eisenhower tvirtino, jog nėra reikalo stiprinti karo jėgas dėl Berlyno krizės. Iš prezidento pasisakymo atrodė, kad karas prie Berlyno, jei rusai tokį išprovokuotų, būtų būtinai atominis karas. Jo artimi bendradarbiai betgi mano kiek kitaip. Nemažai žmonių ir kongrese irgi mano, kad sustiprinimas karo jėgų prie Berlyno geriausiai prisidėtų prie taikos išlaikymo Berlyno krizės akvaizdoje.

Vėliavų Dirbėjai Gailiai Skundžiasi

Amerikos vėliavų gamintojai skundžiasi, kad jiems dėl Havajų salų paskelbimo valstija bus daug nuostolių. Mat, jie prigaminę daug vėliavų su 49 žvaigždėmis, o dabar greit reikės gaminti vėliavas su 50 žvaigždžių ir todėl jų pagamintos 49 žvaigždžių vėliavos nueis niekais.

Paprastai nauja žvaigždė vėliavoje pridėjama nuo liepos 4 d. po priėmimo naujos valstijos į Uniją. Bet dar nežinia ar Havajų salos suspės iki liepos 4 d. pravesti referendumą ir atlikti kitus formalumus.

Pagalba užsieniams

Vyriausybė pasiūlė įrašyti į ateinančių metų biudžetą 3,930,000,000 dolerių pagalbą užsieniams. Kasmet, kai "pagalbos užsieniams" klausimas kyla, daugelis žmonių protestuoja prieš tokį "švaistymąsi pinigais."

Bet pasiskaičius vyriausybės argumentus už pinigų skyrimą pagalbai užsieniams, geros valios žmogus vargu bejars, kad pinigų skyrimas tam reikalui yra švaistymas. Vyriausybė nurodo, kad

Sovietų bloko valstybės šiuo metu laiko 6,500,000 vyrų paruoštą kariuomenę, kuri bet kada gali pakilti į karą prieš laisvąjį pasaulį. Prieš 400 divizijų rusų, kinų ir kitų bolševikiškųjų kraštų karo jėgą, prieš 25,000 jų karo lėktuvus ir prieš galingą rusų karo laivyną su keliais šimtais povandeninių laivų, Amerika ir jos sąjungininkai turi būti pasiruošę gintis. Gynimosi tikslu Amerika turi svetimuose kraštuose apie 250 kariškų bazių, Amerika ir jos sąjungininkai laiko 5,000,000 karių, 30,000 karo lėktuvų, apie 2,500 visokių karo laivų. Be to abi pusės turi atominių ir branduolinių ginklų. Toks pasiruošimas yra kaina, kurią tenka mokėti už taikos išlaikymą.

Daugelis Amerikos sąjungininkų nepajęgtų laikyti stiprią armiją, jei Amerika nepadėtų jiems apsirūpinti moderniais ginklais ir nepadėtų lavinti jų karių naudoti naujausius ginklus. Pinigai leidžiami sąjungininkams ginkluoti faktiškai yra leidžiami stiprinimui pačios Amerikos, nes be sąjungininkų Amerika turėtų leisti nepalyginamai didesnes sumas savo saugumui užtikrinti.

Amerikos sąjungininkai savo karo pajėgų išlaikymui leidžia per metus apie 19 milijonų dolerių, o Amerikos indėlis toms karo jėgoms palaikyti ateinančiais metais būtų 1,600,000,000 dolerių.

Laikymas didelių karo pajėgų kai kuriems kraštams yra sunkiai pakeliamas našta. Tokių šalių ūkiui palaikyti vyriausybė siūlo ateinančiais metais išleisti 835 milijonus dolerių. Didžioji dalis tų pinigų eis palaikymui tokių valstybių kaip Turkija, Koreja, kinų nacionalistai Taiwan saloje, Anamo respublika ir kt. Visi paminėti kraštai yra prie "geležinės uždangos" ir būtų pirmoje karo ugnyje, jei komunistai ryžtųsi ginklais savo įtaką pasaulyje plėsti.

Šalia tokių išlaidų, kurios yra ankštios susietos su šalies saugumu, vyriausybė siūlo leisti apie 700 milijonų dolerių ūkiškai silpnesnių kraštų ūkiui kelti. Pinigai iš tų lėšų duodami paskolų pavidale tokiems kraštams, kurie žūt būtų turėti savo ūkį, kaip, pavyzdžiui, Indija, Pietų Amerikos, o dabar ir naujai nepriklausomybę atgavę Afrikos kraštai. Maždaug 750 milijonų žmonių po antrojo pasaulinio karo atgavo nepriklausomybę, kiti milijonai gauna nepriklausomybę dabar Afrikoje. Visos tokios naujai nepriklausomos šalys stengiasi pakelti savo žmonių gyvenimo lygį, plėsti pramonę, gerinti žemės ūkį, kurti mokyklas, rūpintis savo žmonių sveikatingumu ir t. t. Padėti jiems ar ne? Nepadėti — sutaupysi gal kiek pinigų, bet, žiūrint ilgesnio laiko akimis, tos sutaupos vargu ar būtų tikros sutaupos. Dviejų pasaulių varžybose maždaug vienas bilionas "neapsisprendusių" žmonių pasaulyje gali kada nors pasidaryti nusveriamą jėgą Rytų-Vakarų lenktynėse. Tą suprato ir komunistai ir jau kelinti metai siūlo savo "sirdingą ir be išskaičiavimo" pagalbą ūkiui kelti. Ar Amerika gali atsisikyti tose lenktynėse? Atsakymas, rodos, turėtų būti aiškus.

Apžvalga

"BENDRADARBIAVIMAS"

Komunistų "Laisvėje" R. Mizara sakosi gavęs iš kažko patarimą mandagiau rašyti apie kitus lietuvius, nes esą svarbu juk turėti "kultūrinio bendradarbiavimo su Lietuva" reikalą prieš akis.

R. Mizara juodom raidėm dėl to patarimo rašo:

"Mūsų laikraštis visuomet stoji už tai, kad Amerikos lietuviai palaikytų kultūrinius ryšius su Tarybų Lietuva, su gimtuoju kraštu, su savo tauta..."

Pasakęs tą savo nusistatymą, p. Mizara aiškina, kad ne tik jis, ne tik "Laisvė", bet taip sako "pačios Lietuvos sąjūdį", taip esą sakęs ir "Lietuvos užsienių reikalų ministras I. Gaška" ir net akademikas K. Baršauskas.

Parėmęs savo "poziciją" tokiais autoritetais, p. Mizara ima aiškintis, kad "di-pukai", "klerikalai" ir panašūs žodžiai yra visai "košer" kultūriniam "bendradarbiavimui..."

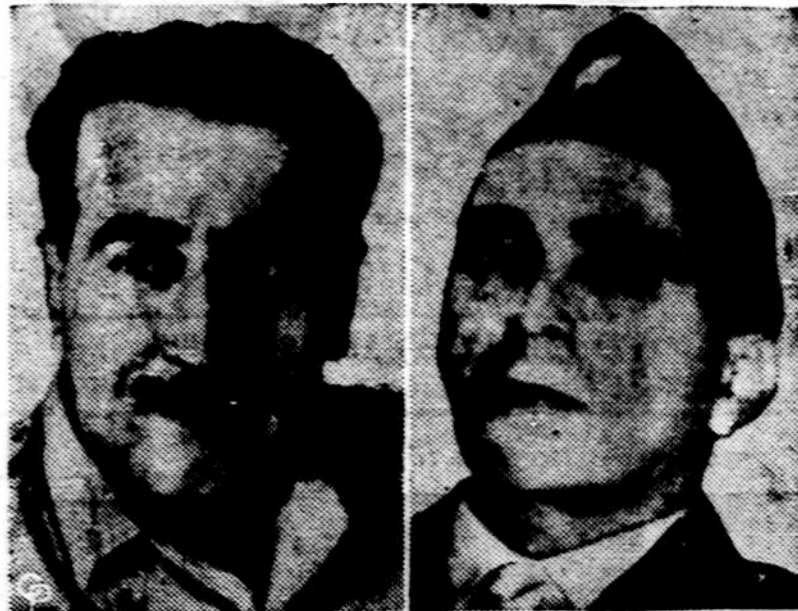
Taiigi, iš neva tai žadamo sumandagėjimo nieko nebus, Rojus ir toliau plūsis, o A. Bimba vadins visus nebolševikus ir nebolševikuo-

jančius "kvaillais" ir panašiais vardais.

O kaip su tuo "kultūrinio bendradarbiavimu"? Tame fronte irgi nieko nauja. Tie žmonės išsivijo, kuriems rūpi Lietuvos gyvenimas rusų okupacijos, seka Lietuvos literatūrą, spaudą ir pavergtos tėvynės žmonių gyvenimą be jokio komunistų laiminimo, o Lietuvos lietuviai "gauleiteriai" iš Maskvos malonės ir Amerikos lietuviai komunistai, jei jiems bent koks "bendradarbiavimas" rūpėtų, galėtų prašyti Maskvos satrapų, kad jie nebedrausėtų Amerikos lietuviams lankytis Lietuvoje, galėtų prašyti, kad pasiuntinai aukštai muitai siuntiniam į Lietuvą būtų sumazinti ar visai panaikinti, kad knygų siuntimas į Lietuvą nebebūtų draudžiamas ir daug ko kita jie galėtų prašyti iš Maskvos, jei jiems, kaip sakėme, bent koks bendradarbiavimas rūpi. Jei ne, tai kam plepėti ir ministeriškas ar akademiškas bur-nas ausinti?

Iš R. Mizaros, žinoma, jokio pasisakymo už mūsų pamintus dalykus nėra ko laukti. Niekas ir nelaukia.

IRAKO SUKILELIŲ VADAI

Dešinėje sukilelių vadas pulk. Abdel Wahab Shawaf, dešinėje jo vyriausiasis rėmėjas, diviziono vadas Nadham Kamel al-Tabakhchali. Bet komunistams palankiai dabartiniai vyriausybės, kuriai vadovauja Abdel Karim Kassem, pasisėkė sukilelių nugalėti.

Iš Bostono į Sandwich salas

Hawajų salas jau yra 50-toji Amerikos valstija. 1903 metais Hawajų salų gyventojai pirmą kartą iškėlė reikalavimą, kad jų salos gautų valstijos teises ir 56 metų jų reikalavimas galų gale buvo patenkintas.

Ir pagalkov žmogus, kad viskas prasidėjo nuo Dievo žodžio skelbimo! Nuo 1820 metų iš tolimo ir dievobaimingo Bostono misionieriai pradėjo keliauti į Sandwich salas, dabar vadinamas Hawajų salomis, ir ten skelbė Dievo žodį, mokė vietinius gyventojus išsižadėti pagonybės ir priimti krikščionybę.

Prieš misionierius ir tas pačias Sandwich salas keliaudavo tik banginių žvejojai, irgi iš Naujosios Anglijos. Kelionė iš Gloucesterio Bedfordo ir kitų Naujosios Anglijos uostų į Sandwich salas buvo be galo ilga, reikėjo juk plaukti aplink visą pietinę Ameriką. Todėl žvejai išplaukdavo ir ilgų metų kelionę ir išbūdavo Pacifiko vandenynė po dvejus, trejus, keturius metus ir ilgiau. Žvejų bazė Pacifike buvo Sandwich salos. Ten jūrininkai išsėdavo, ten jie tyrpavo pagautų banginių lašinius, iš ten, prisikrovę banginių taukų ir dantų, jie grįždavo į Naująją Angliją pas laukiančias žmonas ir šeimas.

Kai į tolimas Sandwich salas pradėjo keliauti misionieriai mokytį pagonis tikrojo Dievo mokslo, jie nusi-gando atradę ten Sodomą ir Gomorą. Nagi, žuvininkai iš Naujosios Anglijos Sandwich salose turėjo sukūrę "pagelbines" šeimas ir gyveno visai nekreščioniškai. Bent taip manė misionieriai ir pradėjo šauktis pagalbos iš Bostono, kad siųstų į Sandwich salas daugiau darbininkų Dievo vynuogynuose. Misionieriai jau nebe pavieniui, bet būriais pradėjo keliauti į Sandwich salas ir ten atliko didelį darbą — pagonis padarė krikščionimis. Ar jie atvertė ir Naujosios Anglijos jūrininkus prie vienpatystės, apie tai tyli dievobaimingųjų misionierių istorikai.

Ne misionieriai kalti, kad Sandwich salų gyventojai, kartu su krikščionyste pasisavino ir kitas baltosios žmogaus civilizacijos dovanas. Pirmiausia dovana buvo alkoholis, paskui sifilis, cholera, raupai ir kitokios ligos. Baltųjų žmonių civilizacijos vaisiai taip paveikė gražiųjų Sandwich salų gyventojus, kad jie pradėjo tirpti. Kada anglų kapito-

nas Cook atrado tas salas Pacifike 1778 metais, jose gyveno 400,000 sveikų, linsmų, nerūpestingų pagonių, o kada misionieriai ir baltosios civilizacija pasidarbovo, tose pačiose salose 1860 metais beliko vos 70,000 gyventojų. Kur dingo kiti? Iškeliojo ir laimingesni gyvenimą "anoj pusėj". Juos nušlavė baltųjų atneštos ligos ir alkoholizmas.

Šiandien Sandwich ar Hawajų salose gyvena 580,000 žmonių, bet tikrųjų hawajiečių ten reikia jau su žiburiu ieškoti, jų bėra vos 3% gyventojų. Kiti tariai hawajiečiai yra maišyto kraujo, mišinys baltųjų ir vietinių, arba, mišinys Azijos tautų ir hawajiečių. Tokių mišrių hawajiečių saloje priskaitoma apie 90,000.

Kiti gyventojai yra atėjūnai iš Azijos kraštų, arba baltieji iš Amerikos ir įvairių Europos kraštų. Vyrauja japonai, paskui eina filipinai, kiniečiai, korejiečiai ir kt.

Gyventojų skaičių salose labai padidino cukrus ir ananasai. Cukraus plantacijoms buvo reikalingi darbininkai, todėl jau nuo 1870 metų tūkstančiai kiniečių buvo gabenami darbams cukraus plantacijose. Vėliau į salas pradėjo keliauti tūkstančiai japonų, paskui filipinų, korejiečių ir šiandien iš tų tautų misinio gavosi angliška kalbančių hawajiečių virš pusės milijono. Tie hawajiečiai maža ką turi bendra su senaisiais hawajiečiais. Liko vardas.

Amerikoje 19-ame amžiuje buvo garsus rašytojas Herman Melville (gyveno 1819-1891 metais). Jis buvo mokytojas, banginių medžiotojas — žvejys. Jo svarbiausias veikalas "Moby Dick" apie banginių gaudymą ir pasakoja.

Tas tai rašytojas parašė knygą "Typee: a peep at polynesian life". Knyga paskelbta 1846 metais. Joje aprašomas polineziečių gyvenimas. Polineziečiai vadiname Pacifiko salų gyventojus. Polineziečiai kadaise gyveno ir Sandwich — Hawajų salose. Melville 4 mėnesius išgyveno tarp Marquesas salų polineziečių ir aprašė jų gyvenimą. Bet

jis lankė ir Sandwich salas ir toje knygoje dažnai užsimena apie hawajiečius.

Apie misionierius, iš Bostono ar iš kur kitur, Melville rašo pikta, plaka juos be gailėsio. Jis pasakoja apie misionierių šeiminkavimą Sandwich salose ir tarp kitko sako:

"Pažvelk į Honolulu, Sandwich salų metropoliją! Tai bendruomenė nesavnaudžiū pirklių ir dievobaimingų savanorių tremtinių, Kryžiaus apaštalų, įsikūrusi kaip tik toje vietoje, kuriai prieš 20 metų gėdą darė faktas, kad joje buvo stabmeldystė. Kokia tai puiki tema biblinio susirinkimo kalbėtoji! Ir nemanykit, kad tokia proga parodyti misionierišką iškalbingumą būtų praleista neišnaudota. Bet kada tie geradariai siunčia mums tokius gražius aprašymus vienos pusės savo darbų, kodėl jų kulamas sulaiko juos nuo garsinimo kitos pusės jų atneštų geradėjų? Kol aš nebuvau lankęs Honolulu, aš neturėjau supratimo, kad nebedidelis skaičius dar užsilikusių vietinių gyventojų buvo civilizuoti ir kinkomų arklų padėti ir išmokyti užsidėti pavalkus ir buvo įkinkyti ir vežimus savo dvasios vadovų, kaip nebyliai gyvuliai!"

Tarp daugybės matytų panašių vaizdų aš niekada neužmiršiu diktos, raudonveidės ir labai poniškos asmenybės, misionieriaus žmonos, kuri diena iš dienos per istis mėnesius reguliariai vėdinosi gryname ore mažame vežimėlyje traukiamame dviejų hawajiečių — vieno jau žilstančio vyro ir kito palydusio jauniklio, abu taip nuogutėliu, išskyrus figos lapelius, kaip jie gimė..."

Rašytojas paskui pasakoja, kad žemoj vietoj smėlė "labai poniškos asmenybės" vežimėlis įklimpo į smėlį. Žilstantis hawajietis kuinas traukia, prakaituoja, bet vežimėlis nė iš vietos, o jaunas palydėlis šokinėja, tamposi, bet tyčia netraukia. Dvasiškos asabos žmona šaukia "hookee, hookee", bet vežimėlis vis nė iš vietos. Tada ponis, kuri Naujojoje Anglijoje mokėjo puišiai varinėti karves tėvo fermoje, o čia pasidarė didelė ponis, nebeįskentė ir su savo vėdiklio rankena patraukė vienam "kuinui" per kuprą. Smūgis teko senajam hawajiečiui, nes jauniklis numatė pavoja ir sumaniai pasitraukė nuo ponios rūstybės. Kai ir smūgis negelbėjo, tada tik ponis kreksdama išlindo iš vežimėlio ir paėjo kiek pėsčia...

O prie Dievo namų laike pamaldų tokių vežimėlių susirinkdavo daug ir po šventų pamaldų ponios, pasikinkiusios vietinius dvikojus kuinus, traukdavo namo...

Apie tai tikrai nerasime nieko misionierių darbų aprašymuose. Bet užtai rasime, kad misionieriai iš N. Anglijos sugalvojo hawajiečių kalbos raštą ir leido šventas knygeles vietiniams skaityti. Tik kas iš to, kad tų vietinių nebeliko, juos suėdė baltųjų civilizacija. Ar tai neprimena geradarių vokiečių Prūsijoje — tie juk irgi išleido senprusių kalbų kokią tai šventą knygukstę, bet senprusių seniai ir pėdsakai išnyko?

Kas savaitę

Erich Kocho galas

Keturius mėnesius lenkų teismas Varšuvoje klausė Ericho Kocho bylos. Buvo išklaudyta daugybė liudinių, perskaityta krūvos visokių dokumentų ir pereitą savaitę teismas išnešė sprendimą — Erich Koch turi būti pakartas už nužudymą kelių šimtų tūkstančių lenkų ir Lenkijos žydų. Kitokio galo vargu ir galima buvo laukti, nors E. Koch dar gali apeliuoti į aukštesnį teismą.

Erich Koch buvo vienas iš žymesnių nacių vadų. Jis buvo Rytprusių "gauleiteris" ir ten bandė išnaikinti lietuvius ir lenkų visokius pėdsakus, o kai hitlerinės armijos užkariavo Lenkiją ir vėliau Ukrainą, E. Koch pasidarė Lenkijos ir paskui Ukrainos viešpats ir ten siautė, kaip skerdikas ir pabaisa.

Teisme E. Koch dėjosi visai nekaltas savo viršininkų valios vykdytojas ir net pasakojo, kad jis rodes gailėsio naikinamiems lenkams ir žydams...

Pasibaigus karui Kochas iš Lenkijos pabėgo į vakarinę Vokietiją, bet 1949 m. anglai jį pagavo ir 1950 metais atidavė lenkam teisti. Kocho teismas buvo daug kartų atidėliojamas dėl jo ligos.

Kartuvės verktų, jei Koliai, Sierovai, Ribbentropai, Molotovai ir panašūs niekšai nebūtų pakabinoti ant jų.

Nasseris — Kassimas

Kariškas maištas Irake susmuko. Susmuko šiuo tarpu, nes kas ten bus ateityje to niekas nežino. Karišką sukilimą šį kartą ten ruošė arabų nacionalistai prieš bolševikuojančius Irako nepriklausomybės šalininkus.

Sukilimą numalšinus, Irako diktatorius išvarė iš Irako apie dešimtą Egipto diplomatų, o Bagdado minios demonstravo ir šūkavo prieš "hitlerininką" Nasserį.

Egipto diktatorius iš savo pusės keliose kalbose smarkiai išpylė kailį (žodžiais) Irako diktatoriui generolui Kassimui ir kaltino Irako komunistus už arabų tautos skaldymą.

Neseniai, dar tik pernai vasarą Nasseris ir Kassimas bučiavosi. Tai buvo tuoj po perversmo, o dabar jie viešai vienas kitam akis bado. Tai tik rodo, kad tarp Maskvos, kuri labai sirdingai globoja Iraką, ir Nasserio perbėgo juodas šuniukas. Tarp diktatorių reikalas eina apie tai, kuris kurį ap-

Tais laikais Sandwich salos buvo nepriklausomos, turėjo savo karalius ir karalienes Bet misionieriai buvo tikrieji salų valdovai, o kai prancūzai bandė salas padaryti savo koloniją, jie buvo netiesioginiai ispėji, jog Washingtonas turi savo planus dėl tų salų likimo ir praniūzai nebesikėsino į salų nepriklausomybę...

1898 metais Sandwich salos buvo prijungtos prie J. A. Valstybių ir labai greit pasidarė USA teritorija, o dabar tai jau atskira, plačia autonomija besinaudojanti 50-toji Amerikos valstija.

J. K. Jonaitis

gaus. Irake kol kas Maskvos pataikūnai apgavo arabų tautos "vienytoją" Nasserį.

Vėliau arabų nacionalistai bandys atsigrębti, ruoš naujus sukilimus, tykos progos pakisti koją gen. Kassimui ir kas gali pranašauti, kas ten laimės ir kas bus patiestas.

Bet šiuo tarpu nei Maskvos valdovai, nei Egipto rėkšnyns nenori ir gal negali nutraukti savo bičiulystės. Jie spaudysis ir bendradarbiaus, nes Maskvai tas yra naudinga, o Nasseris neturi kur nusidaužti.

Dabar Hawajų eilė

Amerikos senatas nubalsavo pereitą savaitę 76 balsais prieš 15 suteikti valstijos teises Hawajų saloms.

Tuoju po to ir atstovų rūmai nubalsavo 323 balsais prieš 89 pritarti senato tarimui ir jau savaitės gale Hawajų salos šventė savo subrendimo šventę. 580,000 Hawajų salų gyventojų įsijungia į Amerikos gyvenimą kaip pilnateisiai ir lygūs Amerikos piliečiai. Mūsų šalies vėliavoje sužybs nauja, 50-toji žvaigždė.

Pripažinimas valstijos teisiu Alaskai buvo daugeliu žvilgsnių nepaprastas žygis. Tuo tarimu Kongresas išplėtė Amerikos Unijos teritoriją ir sritį, kuri tiesioginiai nesirubežiuoja su JAV teritorija. Hawajų salų valstija yra dar nepaprastesnis žygis, nes įtraukia į JAV teritoriją žemes užjūriuose ir žemes apgyventas milžiniško daugumoje ne baltosios rasės žmoniu.

Hawajų salose 90% gyventojų yra japonų, kiniečių, korejiečių, hawajiečių ir filipinų kilmės. Suteikimas toms saloms valstijos teisių yra aiškus atsakymas nuo "baltos Amerikos" principo.

Suteikimas valstijos teisių Hawajų saloms yra netiesioginis smūgis visiems rasinės diskriminacijos šalininkams.

Jeigu rytoj karas...

Apie Berlyną dabar jau kalbama, kaip apie galimą karo priežastį. Reikia manyti, kad karo dėl to miesto nebus, bet kas tą gali tikrai pasakyti? Gal tik Chruščiovas atsakymą žino...

Apie karo galimybę dabar kalba rusai, kalba apie tai ir Vakaruose valstybės vyrai. Amerikos prezidentas mano, kad jeigu prie Berlyno priėtų prie karo, tai būtų atominis karas, o ne konvencionalių (senųjų) ginklų bandymas.

Apie Berlyną iš naujo pasisakė ir Chruščiovas. Jis pereitą savaitę paskelbė savo ir rytinės Vokietijos komvadų vardu pareiškimą, kuriame tvirtina, kad atėjo laikas padaryti taikos sutartį su Vokietijomis ir "garantuoją" Vakarams laisvą priėjimą prie vakarinės Berlyno miesto dalies, bet, vieno ar kitaip, Vakarų kariuomenę jis nori iškraustyti iš to miesto ir padaryti vakarinį Berlyną "laisvu miestu". Tiek "laisvu", kad rusai galėtų jį laisvai praryti...

Po kalbų, grasinimų, ultimatumų ir žadimų "garantijų" bus einama prie derybų. Tada pasirodys, kas iš to reikalo išeis.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

WORCESTERIO NAUJIENOS

Aukos ALTui

Minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktį vasario 15 d. Lietuvių Piliečių Klubas patalpose Amerikos Lietuvių Tarybai aukojo: Lietuvai Remti Dr-jos Centras \$200. Po \$100 Lietuvai Remti Dr-jos skyrius ir Lietuvių Piliečių Klubas. Po \$50: Sandaras 16-ji kuopa ir Lietuvių Karo Veteranų postas. SLA 57 kuopa \$25. Senų Žmonių Pagalbos Dr-ja \$15.

Po \$10: Vieraitienė, Jonas ir Ona Tarailai, Juozas ir Kristina Salaviejai.

Po \$5: J. Dvareckas, V. Mitrikas, M. Žemaitaitis, J. Lendraitienė, V. Skrinškas, J. Matjoseitis, A. ir O. Marcinkevičiai, K. Zurlis, J. Palubeckis, adv. R. Sarapas ir Šv. Liudviko Dr-ja.

Po \$3: K. Simonis, B. Sidlauskas ir J. Valiūnas.

Po \$2: Latviai, Gaidžiai, J. Narkevičius, J. Sviklas, M. Pajaujis, K. Babrauskas, V. Bernatavičius, F. Dambrauskas, V. Ramanauskas, A. Palubeckas, A. Pridotkas, A. Tomkus, J. Valeckas, D. Mažeika, V. Gudauskas, Kalvynai, Dambrauskienė, M. Smidolynas, J. Tiškinė, L. Sviderskas, O. Petronis.

Po \$1: V. Ašmenskas, N. Aginonienė, J. Degesiusas, V. Barysas, P. Miliauskas, U. Grabauskienė, O. Kirvelaitienė, J. Pocienė, K. Jakimaitis, J. Bendoraitis, J. Valatkievič, K. Zakaitis, V. Valanavičius, J. Pocius, I. Pigaga, A. Bagusinskas, S. Baliukonis, V. Kulčinskas, E. Sinkevičius, Ramusienė, J. Venys, K. Sinkevičius, A. Ivanauskas, Kr. Šalaviejienė, D. Šermukšnis, K. Valiūnienė, B. Baravykas, J. Babrauskas, K. Adomaitis, Miklušis, Bartasius, Jankauskas, Stakus, M. Cinvinskas, J. Pupa, Jurg. Skrinškas, A. Adomaitis, M. Weiksner, Tamulionienė, M. Žemaitaitienė, A. Oklaitis, K. Paulauskas, L. Misiūnas, J. Savickas, Butkūnas, J. Antanavičius, E. Saulėnas, A. Andruskevičius, J. Poškus, A. Žilinskas, V. Stoškus, J. Janulevičius, Tautkus, K. Kinderis, P. Grigaliuskas, T. Šimolynas, J. Viktažinskas, A. Jasiusas, A. Krušas, J. Ulida, J. Kuleša, J. Klimkevičius, A. Malkauskas, J. Krisiulevičius, V. Rautkys ir J. Kibelkšis.

Smulkesnės aukos neskelbiamos. Rengėjai atsiprašo tų, kurių pavardės per klaidą praleistos.

Viso labo aukų gauta \$754.18 c.

Šia proga Lietuvai Remti Draugijos 1-mas skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams.

Cėntinis išpardavimas

Lietuvai Remti Dr-jos I-masis Skyrius balandžio 19 d. Lietuvių Piliečių Klubas salėje daro Centinį išpardavimą. Pradžią 3 val. popiet. Pelnas skiriamas Lietuvos laisvinimo reikalams.

Mirė šie lietuviai

Kazimeras Baronas - Baranauskas, Charles Simonis, Lorain-Kupstaitė, Antanas Tankevičius, Marijona Deksnienė ir Jonas Spirkevičius.

Sveikinu Matulevičius

Prieš kelias savaites Keleivis buvo žinia apie Matulevičių iš Chicopee Fall, Mass., vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Šita proga ir aš noriu juos pasveikinti ir palinkėti dar daug gražių saulėtų dienų.

Aš Matulevičių nepažįstu, bet jie yra mano parapijos parapijiečiai. Malonu būtų susitikti ir pasisėkėti, kaip su savo krašto žmonėmis.

Gavau daug istorinės medžiagos

Šiomis dienomis į mano rankas pateko didelis ryšumai smulkiai prirašytų lapų, kuriuose sužymėta Worcesterio draugijų veikla nuo 1890 iki 1944 m. Tai padarė žymus anų dienų vietos veikėjas Antanas Janušonis, kuris 1945 m. kovo mėnesio 16 d. nukrito nuo taisomo namo stogo ir neatgavęs sąmonės mirė.

Tie raštai iš jo pateko į Mykolo Žemaitaičio rankas, o iš jo į mano. Tai labai svarbio žinių šaltinis Worcesterio lietuvių visuomeninei veiklai pažinti. Sutvarkę tą medžiagą atiduosiu Lietuvių Enciklopedijai.

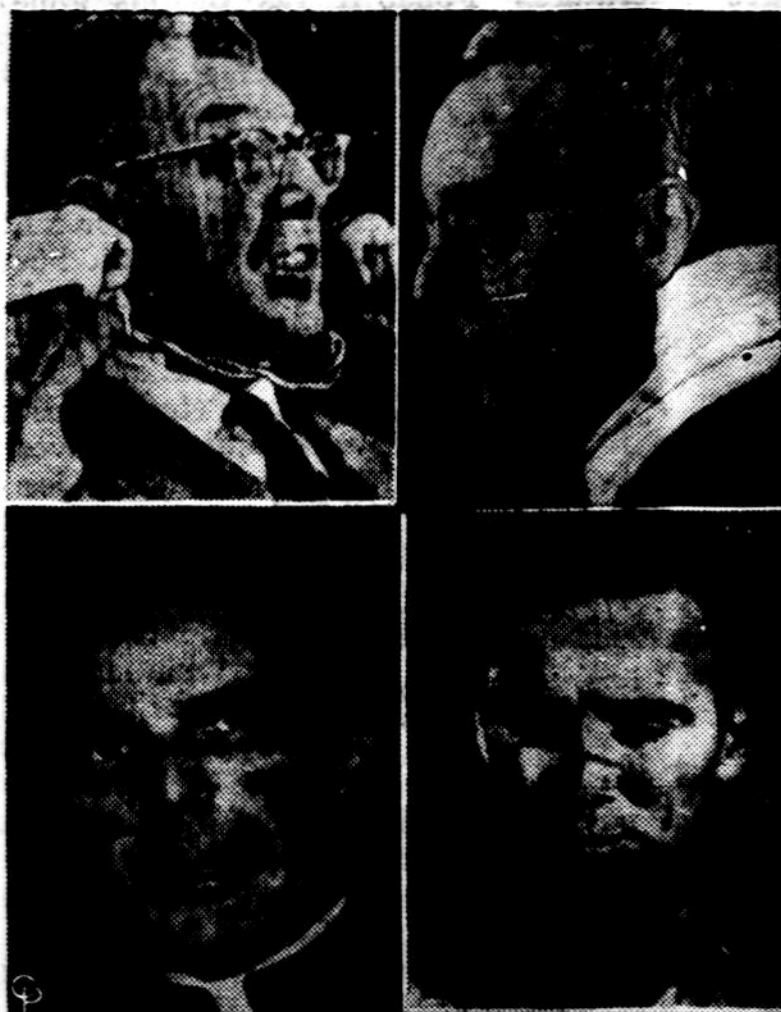
J. Krasinskas

LOS ANGELES, CAL.

Kalbėjo dr. P. Grigaitis

Šiais metais Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Los Angelėje buvo vasario 14 d. Patriotic Hall auditorijoje. Vietinės ALTO valdybos pakviestas vyr. "Naujųjų" redaktorių ir ALTO centro sekretorių dr. P. Grigaitis atvyko pasakyti

JUOS ŽADĖJO SUDEGINTI

Kovo 7 d. Walpole, Mass., patalpos namų 6 kaliniai mėgino pabėgti. Jie buvo pagave 7 įkaitus, juos apliejo žibalu ir grasino sudeginti. Paveikslė 4 įkaitai. Viršuje kairėje skyriaus viršininko padėjėjas Thomas Scafati rodo, kaip jam buvo užrišę virvė ant kaklo; dešinėje viršuje skyriaus viršininkas su aprištu kaklu, kuris apdegė užpylus gazolino, apačioje kairėje kapelionas, kurį kaliniai pagavo, kai jis mėgino juos perkalbėti; apačioje dešinėje sargas, kuris buvo sužeistas. Kaliniai bus teisiami už samokslą pabėgti ir sargybinių pagrobimą.

pagrindinę kalbą.

Labai malonų ir palankų žodį susirinkusiems tarė geras lietuvių bičiulis kongresmanas T. M. Machrowich, buvo perskaitytas valstybės sekretoriaus J. Dulles pareiškimas šiai progai, ir sveikinimai žodžiu ir raštu kitių tautyblių atstovų. Mininę dalį atliko vietinis choras.

Dr. P. Grigaitis savo išsamioje kalboje nušvietė plačią ALTO veiklą, kas buvo ir yra daroma Lietuvos labui. Jis pabrėžė, kad yra malonu dirbti su šio demokratinio krašto valdžios atstovais. Be to, daktaras apgailestavo, kad yra tokių lietuvių tarpe "veikėjų", kurie kitus kritikuoja, šmeižia ir trukdo bendrą demokratinių grupių darbą.

Gausiai susirinkusieji, pritarė jo žodžiams plojimai.

Po minėjimo puošniam Carl's restorane buvo surengta vakarienė dr. P. Grigaitis pagerbimui. Vakarienes metu daktaras daug kalbėjo dienos klausimais.

Deja, tenka pasakyti, kad čia ir tarp Los Angeliečių tokių nesutarimų yra. Kaip anksčiau taip ir šiais metais vietiniai tautininkai suruošė savo labai menką atskirą minėjimą ir boikotavo bendrąjį ALTO minėjimą. Bet, deja, tas jiems ir šįmet nepavyko. Aukų buvo surinkta apie 1000 dolerių.

Palikdamas keleitį dienų Los Angelėje, dr. P. Grigaitis apsisistojęs pas Juozą ir Mariją Afutkus. Čia jis buvo lankomas lietuvių veikėjų, bendradarbių ir šiaip jo pažįstamų. Turėjo asmeninius ir telefoninius pasikalbėjimus su amerikiečių laikraščių reporteriais. Tarp kitų daktarą aplankė p. Grigaitis, su kuria plačiau buvo pasikalbėta dr. K. Grigaitis knygos leidimo reikalu.

Ypatingą susidomėjimą dr. Grigaitis pareiškė lankdamasis Hollywoode, kur jam teko apžiūrėti garsų filmų pasaulį. Nemažesnį jam įspūdį paliko apsilankymas Huntington Library muziejuje.

Surengtoje šaunioje p. M. Afutkienės išleistuvių vakarienoje, daktaras dar kalbėjo įvairiais klausimais ir, kaip senas socialdemokratų veikėjas, daug įdomių priemonių papasakojo.

Paviesėjus savaitę laiko Los Angelėje, dr. P. Grigaitis išskrido atgal į namus — Čikagą.

Los Angelietai

ROCKFORD, ILL.

Kvietė tėti kovą iki pergalės

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 41 metų sukaktį Rockfordo ALTO skyrius minėjo vasario 22 d.

Skyriaus pirmininkas J. Bačėvičius atidarydamas programą, sveikino to vakaro dalyvius, ir tolimesnei programai vesti pakvietė teisininką J. Kutrą. Sugiedojus himnų, žodis buvo duotas svečiui iš Čikagos dr. J. Adomavičiui. Jis labai vaizdingai nupasakojo Lietuvos žmonių kovas už savo krašto laisvės atgavimą, ragino ir toliau visus lietuvius kietai laikytis — nepalūžti ir tėti kovą iki pergalės.

Po paskaitos inž. R. Špokas perskaitė rezoliuciją, kuri vienbalsiai buvo priimta. Rezoliucija pasiūstas valstybės sekretoriui P. Douglas ir kitiems. Po to buvo renkamos aukos, kurių surinkta apie 700 dol.

Po pertraukos prasidėjo meninė dalis, kurią atliko jaunutės mergaitės, pašokdamos porą šokių; Skaržinskaitė pasakė juokingą eilėraščių, labai gražiai deklaravo Zakaraitė. Mergaitės kartu su berniukais irgi pašoko porą tautinių šokių. Tautininkams šokiams vadovauja J. Bubelis.

Po to pasirodė vyrų choras, kuriam vadovauja L. Jarošekas, o pianu skambi-

no B. Giedraitienė. Choras gražiai padainavo 4 dainas.

Balto 85 sk. pirm. A. Pocius pranešė, kad Atvelyky, tai yra balandžio 5 d. bus didelis ir gražus renginimas, vaidinimas, margučių paroda, už tris gražiausias nudažytas margučius gaus geras premijas, kurias pasigyrė dr. V. Plioplys ir dr. Surantienė. Taipogi gaus premiją už stipriausią kiaušinių. Vėliaus bus kiaušinių ridinėjimas loveliu ir kiti žaidimai.

Programai pasibaigus, viešni lošė bingo, kiti skaniai vašinosi prie baro bei užkandžiavo.

Perkins

FLUSHING, L. I., N. Y.

Senas Keleivio skaitytojas J. Jakaitis kovo 15 d. įžengė į 66-sius metus ir išėjo į pensiją.

Konsulatas ieško

Ambrasienė - Kregždytė, Marė, gim. Jurginiškų k., Kauno ap. ir jos dukterė Adelė Ambrasaitė. Astauskienė, Agota, Jono d. gimusi Garzdų k., Šakių ap. Buragas, Jonas ir Natalija Buragaitė - Katkauskienė, Antano vaikai, gimę Antabūdžio k., Griškabūdžio v., Šakių ap. Genys, Andrius, buv. karininkas, žmona Genienė - Vaitavičiūtė, Olga.

Jasionas, Ignas, gyvenęs Oma. ha, Nebr. Juozelskis, Domas, Juozo sūnus, g. 1922 m. Vyžuonų m., Utenos ap.

Katkauskienė - Buragaitė, Natalija ir Jonas Buragas, Antano vaikai, gimę Antabūdžio km., Griškabūdžio v., Šakių ap. Kregždytė Eugenija - Genovaitė. Iazutka, Jonas, iš Skėmių k., Baisiogalos v., Kėdainių ap., seniau atvykęs Amerikon ir spėjama čia miręs 1956 metais. Prasomi atsiliapti jį pažinusieji.

Marūnas, Vincas, Jono sūnus, gim. Katynų k., Jankų v., Šakių ap. ir jo sūnus Juozas. Mažunaitis, Petras, kilimo nuo Jurbarko, gyveno Marijampolėje, redagavo "Suvalkietį". Mikulėnas, Silva, gim. Šikšnių k., Daugailių v., Utenos ap. Motiejūnas, Antanas, Gabrieliaus s., kilęs iš Utenos.

Norkus, Vincas, Vincas sūnus, kil. iš Rubikių k., Sėdovės v., Pocius, Julijonas Kazimieras, Raibikiūtė, Ona, iš Uonupilio k., Sasnavos v., Marijampolės ap. Rokaitienė - Valentijutė, Agota, Jono dukterė, kil. iš Kunigikių k., Gaurės v., Tauragės ap., vyras Antanas Rokaitis (miręs) ir jo sūnus.

Užkuraitis, Juozas ir Pranciškus, Jukūbo sūnus, kil. iš Mikšiškių k., Batakių v., Tauragės ap., Juozo žmona Liudvika Balakauskaitė - Užkuraitienė, Pranciškauskas žmona Magdaliena Skiraitė - Skirmantaitė - Užkuraitienė.

Valantiejus, Mykolas, Jono sūnus, kil. iš Kunigikių k., Gaurės v., Tauragės ap., žmona Petronėlė Valentijienė. Zagurskienė, Apolonia (buv. Sperauskienė), sūnus Sperauskas, Antanas ir 2 dukterys, gyvena Baltimore, Md.

Zidonis, Antanas, gyvenęs New Haven, Conn. Dulbiūtė, Magdė, Kazimiero dukterė, gimusi Amerikoje. Garnastauskienė - Lingienė, Teklė, jos dukterys Linda ir Renė.

Girnius, Jonas ir Mykolas, Jurgio sūnus, kilę iš Švenčionių apsk., Vilniaus Krašto, išvykę į Braziliją. Gize, Antanas ir Ignas, kilę iš Šermukšnių km., Panevėžio ap. Jekus, Alfredas, gyvenęs Clevelande. Jekubavičienė, Marė, Mataušo dukterė.

Juozulynas, Augustas, Motiejus, Tamošius ir Agota, kilę iš Kapčiamiečio valsč.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti: Consulate Gen. of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N. Y.

PENNSYLVANIJOS NAUJIENOS

PHILADELPHIA, PA.

Aklas, kaip kamštis, o kitiems kelią rodo

Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo 41 m. sukakties minėjimas buvo bjauriausiai išniekintas J. Guščio leidžiamose "Lietuvių Naujienose". Išdėjęs Nepriklausomybės aktą pasirašiusių paveikslą, J. Gustis prie jo pridėjo savo tokią paaiškinimą:

"Šitie mokyti vyrai — profesoriai, Lietuvos budavotojai, gal but niekad nemislijo ir nemanė — kad jie daro blogai sau ir savo generacijai, budavodami iš smilčių kalną!"

Taip parašęs ir išspausdinęs, J. Gustis norėjo save parodyti esant mokytesnis už anuos Vasario 16 akto dalyvius. Anie "budavojo" Lietuvą, o J. Gustis, jei galėtų, tai ją griautų. Todėl jis ir parašė, kad tas jų darbas, kurį lietuviai visame pasaulyje su pagarba minėjo, būvęs tik "smilčių pilamas kalvas". J. Guščiu pilamas Lietuvos nerūškia. Geriau tegul ją valdo rusai burliokai.

Tik toks J. Gustis, kuriam seniai nėra vietos Filadelfijos padorių lietuvių draugijoje, ir galėjo išdrįsti taip išniekinti gyvuočius ir mirusius Lietuvos valstybininkus, kurių 1918 m. pasauliui paskelbtoji deklaracija yra neišdildomai įrašyta lietuvių tautos istorijos lapuose. Ji kaitenam tautiniais praturtusi lietuviui brangi ir šventa ir teikia pasididžiavimą ir laisvą. Taip lietuvių vėl bus laisva. Taip išniekines Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą ir jį pasirašiusius, Filadelfijos šeštosios gatvės laužynų "mokslinčius" tose pačiose "Liet. Naujienose" pabėrė savo "išminties perlų" ir visiems tiems, kurie darbai ir aukomis Filadelfijoje remia pavergtos Lietuvos išlaisvinimą; jis ypač nepamiršo kelėvių ir naujieniečių, kurių lietuviškieji komuniztai labiausiai nekencia.

Neveltui yra sakoma: paukštį pažinsi iš plunksnų, o žmogų iš jo minčių. Iš to fakto, kaip J. Gustis šiemet "paminėjo" Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, kiekvienam aišku, koks tas "paukštis" — gustis: jo balsas juo toliau, tuo garsiau įsijungia į Laisvės ir Vilnės balsų jungtinį chorą.

Nors būdamas mažai raštingas žmogelis, ir be jokio mokslo — aklas kaip kamštis, J. Gustis su savo "scrap paper" — Lietuvių Naujienomis" atlieka tikrai didelę talką bimbiniukams, kurie, reikia manyti, nelieka jam už tai skolingi.

Kipras Tautkus

PITTSBURGH, PA.

Gražiai paminėta Lietuvos nepriklausomybės sukaktis

Pittsburgho lietuviai išpūdingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės 41 metų sukaktį Lietuvių Piliečių Klubas salėje. Programos vedėju buvo SLA prezidentas P. Dargis. Pagrindinis kalbėtojas buvo SLA cent-

ro daktaras kvotėjas dr. S. Biežis iš Chicagos. Kalbėjo miesto majoras Tomas Geleger ir kongresmanas James G. Fulton ir kiti žymūs amerikiečiai.

Meninė programa buvo labai graži ir publikai labai patiko. Ją atliko šv. Pranciškauskas Akademijos studentės ir šv. Vincento Mokyklos mokinės iš Esplein.

Aukų surinkta arti \$600.

Povilas Dargis ir Vyčių 19-ta kuopa garsino Vasario 16 šventę per savo budavimus radijus veltui. Ukrainiečių radijo vedėjas M. Komechak savo programoje pasakė gražią kalbą apie lietuvių kovas už savo laisvę. Jis pabrėžė, kad tarp lietuvių ir ukrainiečių visada buvo artimi santykiai ir bendri tikslai.

Už aukas visiems atsilankiusiems minėjime nuoširdžiai dėkoja Pittsburgho Lietuvių Taryba ir prašo neaukojusius aukas siųsti ALTO skyriaus išdirininkui J. Grebliūnui, 245 E. 16 Avenue, Homestead, Pa.

Fr. Zilionis

NEW YORK, N. Y.

Centro rytų Europos kilmės amerikiečių konferencijos metiniai susirinkimas

Jis buvo vasario 28 d. išrinkta vadovybė, išklausti pranešimai, priimtos rezoliucijos.

Konferencijai, kuri angliškai vadinasi Conference of Americans of Central and Eastern European Descent, priklauso čekoslovakų, lietuvių, latvių, estų, rumunų, lenkų, vengrų ir ukrainiečių centrinių organizacijų atstovai. Amerikos Lietuvių Taryba tame susirinkime atstovavo prel. Jonas Balkūnas, M. Kižytė ir Vladas Barčiauskas.

Susirinkimas vyko sklandžiai, tik turėta sunkumų rinkimų metu. Jau trys metai Konferencijos prezidentu yra prel. J. Balkūnas. Konferencijos nariai norėjo, kad jis tose pareigose liktų, ir prašė su tuo sutikti, tačiau prel. Balkūnas, sveikatos sumetimais, nesutiko imtis to sunkaus darbo. Po vienos ir antros pertraukos susistarta, kad prezidentu lieka prel. J. Balkūnas, bet buvo išrinktas Vykdomojo Komiteto pirmininkas. Tas pareigas eiti išrinktas Dimitro Halychin, ukrainiečių fraternalės organizacijos ir Ukrainiečių Kongreso Komiteto pirmininkas. Sekretore išrinkta M. Kižytė. Į Vykdomąjį Komitetą įeina kiekvienos tautos po vieną atstovą.

Konferencija veikia ketvirtį metų, jos veikla plinta ir įtaka JAV-bių įstaigose didėja.

KODEL GIRTUOKLIAUJAMA

Maskvos radijas šitaip tą klausimą išaiškino: "Kapitalistiniuose kraštuose žmonės geria dėl nusiminimo, norėdami užmiršti, kaip jie yra išnaudojami, kokios blogos yra darbo sąlygos ir koks baisus nedarbo vaiduoklis. "Sovietų piliečių girtuokliavimu priežastys yra kitokios: Čia geriamas dėl perdidelio gyvenimo džiaugsmo, dėl noro švesti milžiniškus socializmo laimėjimus su didžiausiu dvasios pakilimu.

AMERIKOS IDOMYBES

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon: Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose: "Proletariato diktatūra"; Ispūdziai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyna daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarptakis; Ispūdziai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Elzas, kuriame žmogus neskysta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunytės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; Žuvys be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

PASAKOJA DU KART ISTREMTAS IŠ LIETUVOS IR
ATVYKĖS IŠ LIETUVOS

(Tęsinys)

Aukso monetos už
miltų sauja

Maždaug po 2 mėnesių karui prasidėjus, buvo įvestos maisto kortelės: 500-600 gramų (apie svarą su ketvirčiu) duonos dienai, o mėnesiui: 400 gramų (mažiau negu svaras) cukraus, 400 gramų sviesto arba kitų riebalų, 1.200 gramų kruopų ir 1.600 gramų žuvies arba mėsos. Nedirbantiems (labai seniems ir vaikams) buvo duodama: 300 gramų duonos dienai ir mėnesiui sviesto vaikams 400 gramų, o seniems 200 gramų, 800 gramų kruopų ir 1.200 gramų žuvies arba mėsos.

Dirbantiems buvo galima valgyti, t. y. atiduoti savo maisto kortelės (išskyrus "prisitvirtinti" prie įmonės duonos) ir valgyti 3, o vėliau 2 kartus per dieną. Bet ir valgykloje maisto racionai buvo sustatomi išeinant iš tų pačių nustatytų maisto normų.

Blogiausia buvo tiems, kurių šeimos buvo mažai darbingų žmonių, nes maitintis valgykloje ir gauti darbininko normą buvo didelis dalykas.

Tos šeimos, kurios buvo atsivežusios bent kiek daiktų (rūbų, laikrodžių ir pan.), stengdavosi juos išmainyti į maistą, nes normos buvo tik pusbadžiai gyventi.

Mano motina išmainė aukšni laikrodį į 12 kg miltų, aukšnis caro laikų monetą į avizą — po 1 pūdą už 10 aukšnių rublių.

Jau pirmąją tremties ir karo metų žiemą maisto kainos buvo tokios: Bulvės 450-500 rublių už kibirą, duona po 100-120 rublių už 2 kg bakaną. Sviesto ar kitų riebalų kg kaštavo 1000-1200 rubl.

Tuo tarpu uždariai atrodė taip: prie miško darbų 300-600 rublių, prie kitų darbų 150-400 rublių mėnesiui.

Duona ir kiti maisto produktai, atleidžiami iš krautuvės pagal maisto kortelę, buvo nebrangūs: duona 1, 05 rb. už kg., cukrus apie 6 rb. Įmonės valgykloje pietūs kaštavo 1-2 rb.

Daugumas vyrų neišlaikė jau pirmosios žiemos — mirė nuo išsekimo ir nuo greitėsios dižios. Moterys buvo šiek tiek atsparesnės ir pirmąsias metus mažai jų temirė.

Kas tie komiai?

Vietiniai gyventojai komiai — kurių Komijoje gyveno tik apie 15-20% — į tremtinius žiūrėjo nepalankiai. Visus skaitydavo "vagimis-rusais", kas komių kalba skamba "ročj-špana" (rusas-vagis). Lietuvių ir kitų pabaltiečių iš pradžių neskyrė nuo rusų, tik vėliau, kada prasidėjo mainai (pabaltiečiai mainė daiktus, pvz., į bulves), juos vietiniai pradėjo atskirti nuo rusų ir įgavo apie pabaltiečius geresnę nuomonę.

Patys komiai — labai žemos kultūros žmonės, tačiau iki tol, kol pas juos pradėjo pasirodyti rusai tremtiniai, būvę labai sąžiningi, niekuomet nerakindavę namų, išeidavę duris užsklędę

sluota. Pagrindinis komių užsiėmimas buvo miško darbai ir medžioklė. Tik nežymi komių dalis užsiiminėjo žemės ūkiu. Visoje Komijos srityje, kurios plotas maždaug lygus Prancūzijai, yra vos keletas dešimčių kolchozų ir sochozų. Iš vietinių žmonių pasakojimų išsėja, kad iki revoliucijos maisto produktų gyventojams pakakdavo savų, nors jau ir tais laikais caro valdžia trėmė į Komi kraštą politinius pasmerktuosius. Žymiausia caro valdžios trėmimo vieta buvo Sol — Vyčegodskas, kur yra valgomosios druskos klotai.

Dabartiniu metu turbūt apie 90% visų maisto produktų atgabenama iš kitų Rusijos sričių. Toks nepaprastai žemės ūkio nusiklaidymas yra susijęs su kolektyvizacija, kuriai komiai labai stipriai priešinosi ir todėl ji čia įvykdyta žymiai vėliau, nei kitose Rusijos dalyse.

Kolchozuose dirbo tik seniai ir moterys. Vyrų ir visų jaunimas stengdavosi išsigyti kurį nors specialybę, arba patekti į mokyklą, kad tik nereiktų palikti kaimuose.

Sovietų Sąjungoje pradedus priverstinai kolektyvizacijai, į Komi buvo atimta šimtai tūkstančių rusų, ukrainiečių, totorių ir kitų tautybių žmonių. 1930-32 metais prasidėjo smarkus, milžiniškas Komi srities apgyvendinimas. Nuo neatnamų laikų komiai gyveno tik upių slėniuose, nes upės buvo geriausia susisiekimo priemonė. Sausumos kelių net ir dabar dar labai maža.

Kolchozų pasėkoje taiga
apėmė žalias lankas

Anksčiau didžiulės lankos upių pakraščiais duodavo vietiniams gyventojams galimumą laikyti nemažai karvių ir arklių. Tačiau, įvedus kolchozus, kuriems komiai aktyviai ir ilgai priešinosi, tos lankos buvo užleistos, ir dabar jau miškas prieina daugumoje vietų prie pat upės. Kolchozų žemių plotai smarkiai sumažėjo. Bendras kolchozų gyvenviečių vaizdas pasibaisėtinas: Namai nepaprastai apiešti, apgriuve, visa daro nykų įspūdį. Apie 90% žemės ploto aptekę miškais — taiga. Taip eina nuo Kotlovo iki Uchtos. Šiaurės Uchtoje prasideda tundrų zona, kuri nusitęsia iki Šiaurės ledžio.

Didžiausia tremtinių dauguma dirbo miško kirtimo ir plukdymo darbuose. Visi mūsų ešalono tautiečiai buvo išmėtyti pagal Vyčegdos ir Sysolos upes ir dirbo miškų ūkiuose (lespromchozy). Tie miškų ūkiai, kaip tais laikais, yra įsikūrę netoli upių ir geležinkelio. Miškų ūkio centre — vadovybė (direktorius, buhalterija, remonto dirbtuvės, sandėliai ir kt.). Su nežymia dalimi darbininkų ir miško kirtimo punktų, kuriuose gyveno pagrindinė miško kirtikų masė. Miško kirtimo punktai randasi 10-70 km nuo centro, o kai kada ir virš 100 km. Tokiose miškų punktuose, atskirtuose nuo viso pasaulio, daugumoje ir buvo apgyvendinti

mūsų tautiečiai.

Tremtiniais, kuriems pavyko likti pačiuose centruose, kurie paprastai yra netoli nuo rajono, t. y. kaimo, buvo šiek tiek geresnės pragyvenimo sąlygos ir todėl čia mažiau žmonių žuvo nuo bado ir ligų.

Nemaža dalis Kom srities miško ūkių pirmosios tremties metais (kai atvežė rusus, ukrainiečius ir kt.) buvo pritaikyti koncentracijos stovyklų sąlygomis. NKVD žinioje buvo tada daug stovyklų, kur kalina miegi gamindavo miško medžiagą. Mums atvykus į Komi sritį, dalis tokių stovyklų dar veikė, gi kai kurie miško ūkiai buvo perėmę tokių stovyklų patalpas ir jose įkurdino naujus tremtinius — pabaltiečius. Apie tokias "gyvenvietes" dar stypsojo sargybos bokštai. Kai kur buvo užsiklausios ir tvoros iš apvalių storių karkių su nusvilinta viršūne. Palaipsniui tos tvoros buvo sunaudotos kurui.

Didžiausia dalis lietuvių tremtinių pateko į Vyčegdos aukštupį, kuriame randasi Ustj-Kulono ir Ustj-Nemo miško ūkiai.

Barė rašytojus

Rašytojų suvažiavime gerai nutukęs Venclova barė rašytojus už kai kurių jų "negeistinas" pakraipas, revizionistines nuotakas.

M. Lukšienė kluvo už tai, kad ji savo knygoje apie Bieliūną "nuslydo į buržuazinį Biliūno vertinimą", V. Zaborskaitė Vaižganto raštų įvadę mėginanti tą rašytoją padaryti revoliucionierium, V. Kubilius Balio Sruogos dramaturgiją vertina iš revizionistinių, buržuazinių pozicijų, neretai idealizuojant, o J. Lankutis per daug iškelia Vinco Krėvės kūrybą, "ją lyg savotiškai priešpastatant tarybinei literatūrai".

Nepatinka Venclovai ir Sniečkui Vinco Kudirkos "idealizavimas", nutylint jo "nacionalistines" nuotakas.

Tik trečdalis rašytojų
priklauso partijai

Rašytojų suvažiavime sekretoriai E. Miežėlaitis ir M. Sluckis savo pranešimuose pažymėjo, kad Rašytojų Sąjunga turi 96 narius, bet tik 30% tepriklauso komunistų partijai. Ir jie kai kuriais atvejais dar aštriau, negu Venclova, puolė revizionizmą, "buržuazinį nacionalizmą" ir kitus komunistams nepageidaujamus reiškinius rašytojų tarpe.

Jie reikė pasitenkinimą, kad Simonaitytė radusi tikrąjį kelią. Putinas-Mykolaitis nutraukęs ryšius su buržuazine praeitimi ir nuėjęs "naujuosiu lietuvių tautos keliu", A. Gričius davęs reikšmingą indėlį lietuvių literatūrai, į tarybinę dramaturgiją. Žymus poslinkis įvykęs ir J. Grušo kūrybinėje ir visuomeninėje veikloje.

Gyrė A. Miškinį, kuris "sugrįžęs į tarybinę literatūrą". Paminėjo, kad dar nėra "tvarkoje" K. Inčiūra, B. Buivydaite.

Zodžiu, matyti, kad komunistams dar nepavyko viliai rašytojų "smegenis išplauti", kokia sunki ten rašytojo padėtis, kaip negailestingai jis yra pančiojamas.

Didžiausias bendrabutis

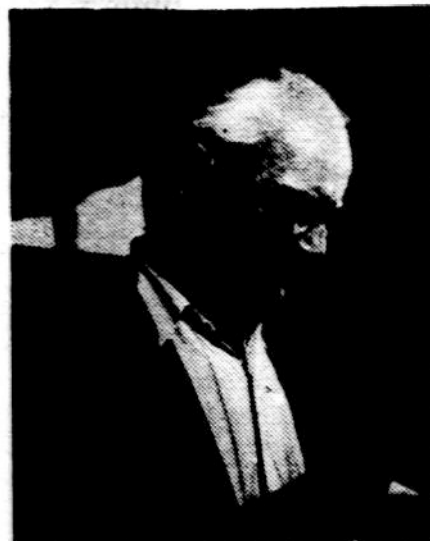
Panevėžy pradėtas statyti bendrabutis 1.000 kolchozininkų vaikų. Čia jie bus auklėjami komunistinėje dva-

DIENOJANT

J. VLKS

Taigi, "Dienojant". Kaivo gimtinės kraštu. Suveda paimi į rankas tą Kipro Bielinio parašytą 464 puslapių knygą, Amerikos Lietuvių socialdemokratų sąjungos Literatūros Fondo

KIPRAS BIELINIS

"Dienojant" knygos autorius, dabar gyvenantis Brooklyn, N. Y.

išleista, tai pajunti lyg tos knygos autorius pakviestą tave kartu pasivaikščioti po tą Lietuvą, kada ji maskolių buvo laikoma tamsybeje. Kai ką pats iš tų metų žinai, kai ką iš kitų girdėjai, bet gal kai ką jau pamiršai, o galop nūnai, kitose gyvenimo sąlygose, iš erdvės ir laiko tolimų, iš šiaurės Atlanto vandenyno praverčia į tuos pereitus metus pažvelgti, nes dabar visa kitaip suprant, kitaip įvertini. Ir kai tą knygą skaitai, darosi skaudu, kad mūsų tauta praeityje taip buvo skriaudžiama, niekinama, didžiųjų saulėliui atiduota. O perskaitęs ir paskutinį lapą jos užvertęs, pajunti gal pasididžiavimo jausmą tvinkstant, kad va, kad ir kaž kaip norėta, pastangų dėta lietuvių iš senų senovės gyvenamas žemes svetimais apgyvendinti, lietuvių iš ten išgyvendinti, o vienok tie šėtoniški kėsai nepavyko.

KNYGNEŠIŲ KARALIUS

Jurgis Bielinis, Kipro tėvas, knygnešių karaliumi pramin-tas.

Žingsnis po žingsnio, sąžiningai, d o kumentuotai, nieko neslepdamas, net ir tais atsitikimais, kada rodo ir buvusius tamsius mūsų pačių tautos šešėlius, lapas po lapo Kipras Bielinis mums pasakoja, įrodo, kaip ir kokiose sąlygose gimė tautos susipratimas, ryškėjo visuomeninė mintis aižėdama į naujoviškus politinius sąjūdžius, kurių jau tada būta pas kultūringas tautas.

Pirmiausiai Kipras Bielinis mus supažindina su siasioj atskirti nuo tėvų. Ryšium su nauja mokyklų reforma tokių bendrabučių numatyta pastatyti didelį skaičių. Maskva davė įsakyką per tam tikrą laiką visus vaikus atskirti nuo tėvų ir perleisti per tokius bendrabučius - mokyklas.

O tos knygos autorius Kipras Bielinis gimė 1883 m. rugsėjo 26 d. Purviniškių kaime, Nemunėlio Radviliškių valsčiuje. Pirmiausiai jam teko patirti piemenuko dalį, bet jis nesiskundžia, nedejuoja ir kartu nesididžiuoja tokiu buvus. O paskui prasideda pradžios mokslo metai — mūsų gausaus dailininko ir JAV viešėjusio Petro Rimšos paivaizduotoje Lietuvos mokykloje. Jis jos ir jos buvusių mokytojų nesmerkia, o tik atpasakoja kaip buvo. Ir beskaitant mes patys darome sau išvadą, kad gabiems ir tokia mokykla praverė ir ją išėjusieji toli pasistumdė, daug ko atsiėmė ir pelnytai buvo išrinkti į Lietuvos Steigiamojo seimo ir kitus seimus nariais, iki šiol savo kovos ginklą nepakabino ant sienos. Net norint pradžios mokslą anuo-

met įsigyti, reikėjo susirasti mokytojas, jų pastogėse gyventi ar greta jų įsikurti, tai yra vaikystės metais atsisakirti nuo tėvų, savo šeimos židinio.

ONA BIELINIENĖ

"Dienojant" autorius motina. Jos vyras knygas platino, o ji rūpinosi ūkiu ir nuolat palikusi viena drėbė dėl vyro likimo, kentė nemalonumus darant kratas ir tt.

Kipras Bielinis ir tas savo pirmas keliones įdomiai aprašo ir supažindina mus ne tik su tų vietovių aprašymu, bet kartu suveda mus ir su tais asmenimis, su kuriais jam teko susipažinti, kartu su jais gyventi. O tos kelionės ne tušiomis buvo atliktos. Gi Kipras Bielinis knygnešių karaliaus sūnus. Jo tėvas Jurgis be reikalo anuo met nežavinėjo veik skersai ir išilgai visos Lietuvos. Jis vežiojo Tilžėje spausdinamas knygas, laikraščius ir slapta Lietuvoj platino. Tai buvo tie niūrieji ir Rusijos imperijos gėdos metai — Lietuvių spaudos draudimo metai. Ir čia mums tos knygnės autorius smulkmeniškai nupasakoja, kas ir kaip tais metais suorganizavo slapta knygų platinimo tinklą.

Tai buvo didžiojo pasisąjūdimo darbas, kuriam sau lygaus sunku surasti. Samanus, darbštus, žemės ūkio darbus pamėgęs jo tėvas išnuomoja savo žemės ūkio sodą, o pats, lietuvių tautai dienojant, išvyksta į tas paslaptingas keliones platinti tarp žmonių lietuvių raštą. Tos kelionės jam nieko nežadėjo — jokio pelno ir garbės, o tik galimą kalėjimą. Tai šėlusiai įdomios tos knygos vietos, kur knygnešių veiklą atpasakojama.

Taip pat Kipro Bielinio

įdomiai aprašomos kelionės į Mintaują, Rygą, kur tėvo ar motinos buvo vežamas, kai pradėjo lankyti jau vidurines mokyklas. Ta proga jis įžvalgiai aprašo latvių tautos atbudimą, jos kultūrinį dienojimą ir politiškai aižėjimą — politinės minties kalimąsi, nelyginant viščiuko kalimąsi iš kiaušinio.

Ir štai Rygoje Kipras Bielinis pats pradeda visuomeniškai susipažinti ir apsispręsti — susirasti gyvenimo vietą. Ir tą vietą jis pasirinko tarp socialdemokratų, kuriuos iki šios dienos neapleidžia.

Jei norite žinoti, kaip caristinės Rusijos okupacijos metais Lietuva buvo susinama, tai tos knygos gale dokumentais ir skaičiais vaizdžiai įrodoma. Kadangi moksliu Lietuvoje buvo sukurta pradaiginti lietuvių tautą, ją suprovaslavinti ir surusinti, tai lietuvių tautos žmonės buvo tolydžio istumiami iš geresnių ūkinių vietų ir pakeičiami atėjūnais. Jei visų anuomet Kauno ir Vilniaus gubernijos vos 6% gyventojų buvo gyvenama miestuose, tai tarp miestelėnų lietuvis buvo veik retenybė. Jo vieta buvo kaime, bet ir tai ne pelningesnė, geresnė sodybė, bet kur žemės būta mažiau derlingos, kur toliau nuo patogesnių susisiekimo kelių.

Bet kas skaudžiausia ir pasityčiojimui lygu, tai Lietuvos žmonių laikymas tamsybeje. Ne vien tik sava spauda lietuviams buvo uždrausta, bet lietuviui buvo sunkiai prieinama net pradžios mokykla.

Prieš šimtą metų Kauno gubernijoje gyveno viso 787, 276 lietuvių, 52,506 slavai, tarp kurių 29,334 lenkai, 114,591 žydai, 14,348 vokiečiai. Bajorų vaikams veikė 5 mokyklos su 5 metų kursu. Karališkų baudžiauninkų vaikams buvo įsteigta vos 18 mokyklų, kurias lankė 786 mokiniai ir jose darbuos 19 mokytojų. Dėstoma, ji kalba buvo rusų. O bendrai anuomet visose mokyklose mokėsi tik 2071 mokinys. Gi žydų tautybės vaikams, kur buvo dėstoma ir žydų kalba, tada veikė 288 mokyklose, kuriose mokėsi 385 žydukai ir 74 žydelkai-tės.

Tai tokia caristinės Rusijos buvo okupuotoje Lietuvoje švietimo politika! Politika, kuri slopino lietuvių tautos švietimą. Tiesa, žydai savo mokyklas išlaikė savo lėšomis. Bet tą galėjo padaryti ir lietuvių, jei jiems būtų buvę leista.

Kipro Bielinio atsiminimų knyga "Dienojant" baigiama spaudos laimėjimu. Toliau seks kitos jo parašytos atsiminimų knygos jau vėlesnių laikų.

Idomus Kipro Bielinio pergyvenimas spaudą atkovojo. Štai jis:

"Reikėjo gi džiaugtis laimėjimu, bet kažkas kludė šiam, atrodo, visai natūraliam jausmui prasisiversti. Kol neturėjome spaudos, viskas atrodė taip aišku, jog reikia kovoti, kietai kovoti, kad spaudos neturėjimas mus išskiria iš visų kitų tautų, mus įžeidžia ir kitų akyse išniekina. Buvo aišku kas darytina. O dabar kas? Kas ir kaip toliau?"

Ir toliau, tas politiškai mąstęs autorius pasisako, kodėl tada, spaudą laimėjus, neatsirado natūralaus

džiaugsmo jausmo:

"Pagaliau darosi aišku, kad spaudos atgavimas (labai svarbus laimėjimas, o pati spauda galinga priemonė) tebe kovoje, į kurią įsijungiau, buvo tik dalis lietuvių tautos didžiųjų grumtynių laimėjimo".

"Visoms abejonoms išsisklaidžius, man buvo džiugu sužinoti, kad ir LSDP žmonės lygiai taip galvojo."

Taip, Lietuvos socialdemokratų partija dėl to didžiojo tautos laimėjimo, savo spaudos atkovojo galvos neprarado. Jie ir toliau siekė Lietuvos atsipalaidavimo nuo Rusijos imperijos globos. Galop ir toji laimėta spauda buvo maskolių cenzūros apinasrių pamauta.

Kipro Bielinio knyga "Dienojant", neabejojame, kiekvienoje šeimoje bus pakiesta, kap kviečiamas mielas svečias. Lietuvis namas be jos, kaip namas be langų.

—J. Vlks.

P.S. "Dienojant" gaunama ir Keleivio administracijoje, kaina \$6.00.

LIETUVIAI LENKIOJE

Iš gauto laiško

Tautinės Vienybės Frontas (Organizacija, jungianti visas Lenkijos partijas ir visuomenines organizacijas) nutarė remti medžiagiškai lietuviško laikraščio leidimą. Laikraštis nutarta pavadininti "Seinų žinios". Jis bus spausdinamas Suvalkuose. Pradžioje jis pasirodys kartą per mėnesį. Vėliau, subūrus bendradarbius, būtų leidžiamas du kartus per mėnesį. Bus stengiamasi suburti visus rašančius lietuvių inteligentus be politinių ir religinių įsitikinimų skirtumo. Laikraštis, kiek man žinoma, rašytų visuomeniniais ir kultūriniais reikalais, neliestų religijos klausimų, informuotų apie lietuvių gyvenimą Lenkijoje ir Lietuvoje ir kt. Pirmoje eilėje stengtųsi liesti klausimus, kurie padėtų pakelti ekonominį ir kultūrinį lygį, skatintų savo tautos meilę, tautinius papročius ir tt. Jis pasirodys kovo mėnesį. Pasistengsiu atsiųsti.

"Suvalkuose bus įsteigtas Lietuvių Dr-jos skyrius.

"Punsko vidurinė mokykla iki vasario 1 d. yra gavusi šiuos Lietuvių Enciklopedijos tomus: 3, 4, 5, 6, 9, 10 ir 11.

Skaiciau Narkeliūnaitės straipsnius apie lietuvių Lenkijoje. Ji tėra linkusi visų kuo kaltinti tik lenkus.

Tuo tarpu, neneigiant lenkų kaltės, reikia pasakyti, kad ir Punsko lietuvių tarpe yra tokių šiaudinių patriotų, kurie, lietuvių reikalų gynejo skraiste prisidengę, stengiasi išsireklamuoti, kad kuo daugiau gautų pinigų ir siuntinių. Bet melas turi trumpas kojas ir susitepė "veikėjai" netrukus pasirodys tikroje šviesoje.

"Norėčiau pabrėžti, kad atvykstantieji pas mus žmonės iš Jūsų krašto neturėtų remtis vienašališkais šaltiniais. Jie turėtų pasikalbėti su įvairių pažiūrų žmonėmis, o ne vien su vadinamaisiais tikybiniais, kaip Narkeliūnaitė padarė."

Kaip įmaišys, taip kepsi.

Jei tavo draugas ar kaimynas nekalto "Keleivio", paragink išrašyti. Kaina motams tik \$4.

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

—Maik, ar tu girdėjai, kas pereitą savaitę atsitiko dželioj, netoli nuo Bostono?

—Girdėjau, tėve, girdėjau. Kaliniai pakėlė riaušes.

—Jes, vaike, bedieviai susibuntavojo.

—Kas sakė, kad jie bedieviai?

—Nu, tai kas jie? Juk gerų žmonių į dželą neso-dina.

—Tėvas "bedieviais" vadinai laisvamanius. Bet laisvamaniai nėra blogi žmonės, ir aš abejoju, ar galėtų bent vieną laisvamanį tame kalėjime rasti; bet katalikų yra dauguma.

—O kaip tu tą žinai?

—Laikraščiai, tėve, pasakė visų riaušinių pavardes, iš kurių aiškiai matosi jų tautybę, o tos tautybės žmonės yra katalikai.

—Džiusta minut, Maik, džiusta minut! Jeigu jie būtų katalikai, tai ant katalikų kunigo nebūtų užpuolę. O dabar surišo jam rankas, apliejo visą gazuolinu ir pasakė, kad pirmiausia jam bus smertis, o paskui kitiems, jeigu dželos vartai nebus raidavei atidaryti.

—O ko tenai kunigas landžioja?

—Maiki, kur yra žmonių, tenai turi but ir kunigas. Juk koznas turi dūšią, kad ir arestantas.

—Bet žmonių dūšia, tėve, nenori kalėjime nuobodžiauti; ji nori išeit į laisvę. Kunigas tačiau negali kalėjimo vartų atidaryti. Tai kamgi jis tenai reikalingas?

—Maiki, tu nesupranti mūsų vienos visų artikulų.

—O kaip tėvas "artikulus" supranti?

—Aš, vaike, suprantu juos taip, kaip katekizmuose yra pasakyta: Alkaną reikia pavalgydinti, o ištroškusiam užfundyti; o jeigu žmogus sėdi uždarytas į lakupą, tai reikia jį ap-lankyti ir patiesyti, kad nebūtų per daug markatna. Tai vot, Maiki, kodėl dželioj reikalinga dviasiška asaba.

—Bet kalinių riaušės parodo, tėve, kad ta "asaba" nei kiek jų "nepatiesija". Kaliniai nori laisvės, o ne kunigo poterių. Dabar gal ir jis pats tą suprast, kai kaliniai jį nugašdino.

—Maiki, kunigas nenusigando.

—Ir kaip dar nusigando!

—O iš kur tu žinai?

—Apie tai buvo plačiai rašyta Bostono laikraščiuose, tėve.

—Sakai, buvo rašyta, kad nusigando?

—Taip, tėve. Kai policija su kareiviais įsilaužė per langą į kalėjimo dirbtuvę, kur riaušiniai buvo užsidarę ir laikė suimtą kunigą su keliais sargais, tai nei vienas jų nebuvo taip nusigandęs, kaip kunigas.

Jis buvo stačiai sustingęs iš baimės; negalėjo nei kalbėti, nei paeiti. Na, tai pagalvok, tėve, kaip toks bailys gali sustiprinti kitų dvasių. Jeigu jo paties dvasia su-lindo į kulnis?

—No mader ką tu šneki, ale visgi turi pripažinti, kad kunigai nemokina žmonės blogo.

—Tas tiesa, tėve, blogo jie nemokina. Bet žmonės vistiek elgiasi blogai. Ir dėl to valdžia sodina juos kalėjimui.

—Policija, Maiki, dažnai prisikabina prie žmogaus be reikalo.

—Aš su tuo nesutinku, tėve. Man rodos, kad dažnai ir reikalui esant ji nenori kabintis.

—Na, jau tu man nepasakysi, kad nenori kabintis. Policija aš gerai žinau. Sykį pareinu iš veselijos, staug tik capt mane už apykaklės! Sako, ju drunk, koman į lakupą! Visai be reikalo.

—Nemanyk, tėve, kad be reikalo. Girtas galėjai palįsti kam po automobiliumi; galėjai ir pats būti suvažinėtas, ir automobilio savininkui galėjai pridaryti bėdos. Taigi policija apsugojo nuo tokios galimybės.

—Maiki, jeigu tu taip kalbi, tai tu man ne frentas. Gud bai!

—Iki pasimatymo, tėve.

AR TURI KALENDORIŲ?

Jeį neturi, pasiskubink, nes Keleivio kalendoriaus jau nebe daug liko. Jame yra daug įdomių straipsnių. Tarp kitko ten rašoma, kada žydės net tokios dykumos, kaip Sachara, yra patarimų apie sodą ir daržą ir kt. Kaina tik 50 centų. Užsakymus su pinigais siųsti:

"KELEIVIS"
636 E. Broadway
So. Boston, Mass.

KANADOS NAUJIENOS

MONTREAL, P. Q.

Sąkmingas vėjus

Vytauto Klubu vėjus, apie kurį buvo skelbta Keleivis, pradžia rodo gerų ženklų: Klubu kovo 1 d. susirinkime įstoję net 7 nauji nariai. Montrealio kolonijoje, bent iki šiol, nei viena organizacija neturėjo tokios geros pradžios.

Linkėjime naujiems nariams, o taip pat ir tiems, kurie į klubą šio vėjus metu įstos, geriausias sėkmės.

Stokime į šią seniausią lietuvių sukurta organizaciją.

Šiame susirinkime buvusi moterų skyriaus pirmininkė A. Vilkaitienė padarė net 23 metų veiklos apžvalgą. Iš jos pranešimo paaiškėjo, kad moterų skyrius per tą laikotarpį klubui davė net 6,779 dolerius ir 64 centus medžiaginės paramos.

Streikai

CBCorporation streikas Montrealyje tęsiasi ir susitarimas sunkėja, bet dėl šio streiko Montrealio visuomenė yra patenkinta, nes mūsų televizijos programos šiuo metu yra rimtesnės.

Bet streikas Newfoundland, vedamas The International Woodworkers of America unijos, prieš Anglo-Newfoundland Development jau tęsiasi virš du mėnesius ir kelia darbininkų joje rimtą susirūpinimą.

Prieš uniją aktingai reikšias vietos liberalų provincijos valdžia. Be naudojamos policinės jėgos, ji bando organizuoti naują uniją, kuri būtų klusni darbdaviams.

Šiuo metu Newfoundland'o miško darbininkai turi patį mažiausią atlyginimą, tik \$1.05 valandai ir dirba 60 valandų savaitėje. Unija reikalauja sumažinti darbo laiką iki 54 valandų savaitėje, paliekant dabartinį 60 valandų atlyginimą. Kompanijos užsispyrimą parėmė liberalai, aiškiai išeidami prieš darbininkų teisėtus reikalavimus. To pasekoje ir šis, teisėtus darbininkų reikalavimus iki šiam laikui nepatenkinamas.

Kiekvienas sąmoningas darbininkas įsidėmėti turi, kaip liberalai yra "draugiški" darbininkijai.

Unijos nemiega

Net pagal valdžios turimus duomenis bedarbių yra virš 750,000. Kanadoj tai jau labai didelis skaičius. CLC kongreso vadovybė ir pats prezidentas Mr. Claude Jodoin, atkreipė vyriausybės dėmesį į susidariusią padėtį.

Konservatorių vyriausybė šiandien jau neprisimena duotų rinkiminių pažadų. Nedarbas plečiasi, infliacija kyla kas dieną, ūkininkai, ypač vakarinės provincijos, stovi visiško bankroto akivaizdoje. Kovo 9 d. jų delegacijos net 2 specialiais traukiniais atvyko į Ottawą ir čia patys išdėstė savo reikalavimus konservatorių valdžios galvai Diefenbakeriui ir parlamentui.

Antas, bet labai opus unijoms klausimas šiandien yra vadinamųjų "baltakalnių" organizavimas. Šiandien jų skaičius pramonėje, plečiantis automatizacijai, labai smarkiai kyla. Tas kilimas darosi tuom opesnis, kad jis eina vadina-

mujų "mėlynkalnių" — paprastųjų darbininkų sąskaiton. Ofisų ir techniškojo personalo didžiumą šiandien yra neorganizuota ir jo reikalus tvarko darbdavys pagal savo interesus.

Pasakų istorikai

Aušros Vartų parapijos kovo 1 d. biuleteny įdėta šitokia žinia:

"SVENTASIS KAZIMIERAS — LIETUVIŲ TAUTOS GLOBEJAS

Sešiolikto šimtmečio pirmoje pusėje priešais puolė Polocko pilį. Lietuviai ėjo šios pilies ginti. Dauguva buvo patvinusi ir niekaip nebuvo galima per ją persikelti. Maskvos kariuomenė, apsupusi pilį, pasistatė palapines ir sukūrė laužus. Ji rami, matydama natūralią kliūtį, ginančią ją nuo lietuvių. Bet štai pasirodė paslaptingas baltas raitelis, pasuka į Dauguvos srovę ir moja sekti juo. Padrasinti šio žygio, metasi į vandenį ir raitoji lietuvių kariuomenė. Kai priešas, netikėtai užkluptas, išsisklaido ir piliis buvo išgelbėta, pradėta tyrinėti, kas gi tas paslaptigasis raitelis. Niekur jo nerasta ir niekas jo daugiau nėra matęs. Visų įsitikinimas buvo vienas — tai būta šv. Kazimiero! Šį įvykį paliūdija po prieaika to žygio vadai ir dalyviai."

Verta pažymėti, kad šitą pasaką išspausdino ir Neprikli. Lietuva. Nejaugi ir ji pasakas laiko tikrais istoriniais faktais?

Atleik gany

Jis aplankė jaunosius Gurklius, palikdamas gražią ir sveiką dukrelę. Sveikiname mieluosius Gurklius, sulaukusius šeimos prieaugio! Jaunajai motinai sveikatos!

Taip pat sveikiname ir naujus "senelius" J. Džiaugius.

Nuo gegužės mėnesio 1 d. Juozas Džiaugys perims Vytauto klubo pirmininko pareigas. Iki sausio pradžios jis ėjo šio klubo sekretoriaus pareigas, kurias perdavė Šimelačiui.

Apvogė Gurklius

Vagys iš Gurklių namų išnešė kailinius. Šiuo metu Montrealio vagysčių ir apiplesimų labai dažnai pasitaiko.

J. Valeika

CALGARY, ALTA.

Neatsilikome ir mes

Jau buvo rašyta, kad čia veikia dvi draugijos. Viena jų Calgary Lietuvių Draugija jau veikia seniai, o ant-rąją prieš porą metų įkūrė smetonininkai. Pirmoji turi pobūviai gausiai lankomi, o vietos lietuvių pritarimą, jos antroji mirdėja ir gyvena savo paskutines dieneles. Kas netiki, kad skaičius 13 yra nelaimingas, tą įtikina minėtos draugijos pavyzdys. Ją sulipdė 13 asmenų, įskaitant ir vaikus. Greitai prasidėjo nesutikimai dėl vadovybės ir štai vaisiai:

Naujuosius metus sutinkant, Lietuvių Dr-jos pobūvy buvo 80 žmonių, o pas smetonininkus atėjo vos 7. Nepriklausomybės paskelbimo minėjime su tautininkais buvo tik 3 šeimos, viso 12 asmenų, o Lietuvių Dr-jos 120.

Draugija minėjimui vasario 7 d. pasamdė puosnių

lenkų salę. Vėliavas (Lietuvos ir Kanados) įnešė sesutės Stakenaitės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, Kanados himną paskambino ponia L. Martin, o Lietuvos sugiedojo visi dalyviai.

Pagrindinis kalbėtojas buvo kun. J. Mašimas iš Vancouver. Jis perdaug šūkavo, prašė pagerbti A. Smetoną, bet nepasakė už ką. Ar už tai, kad jis nakties metu su ginklu nuvertė teisėtą žmonių rinktą vyriausybę, kad šaudė Suvalkijos ūkininkus, kad riebias algas mokėjo kunigams.

A. Kučinskas padėjojo visiems programos vykdytojams, priminė, kad būtinai reikia jaunimą auklėti lietuviškoje dvasioje, pratinėti jį dalyvauti su vyresniaisiais dirbant tą ar kitą visuomeninį darbą, nes jis turės užimti senųjų vietas.

Įvairioj meninėj daly V. Zukauskaitė paskambino poniau, E. ir M. Stakenaitės padainavo (joms akomponavo Baltrušaitienė), E. Vana-gaitytė pagriežė akordeonu, L. Kučinskas padeklamavo, o suaugusiųjų penketukas (T. Andersonienė, A. Kučinskienė, J. Zemaitaitis, O. Albrecht ir A. Kučinskas) gražiai sudainavo "Leiskit jį tėvynei" ir "Ant kalno mūrai". Pagaliaus suvaidinta vieno veiksmo vaizdelis "Paslaptingoje zonoje", kuriame atvaizduota partizanų vargai, jų pasiaukojimas.

Visą programą paruošė nenuilstantis senosios kartos veikėjas A. Kučinskas, pats taipgi dainavo ir vaidino. Programų viršelius gražiai nupiešė 11 metų mokinys L. Kučinskas, o atspaudino V. Kučinskas. Šokius griežė 5 asmenų orkestras. Kaip matome, tokia maža kolonija surengė labai gražų minėjimą.

Sokių metų girdžių prie vieno stalo dainuojant lietuviškas dainas. Priemu arčiau ir matau, kad tai visi vietos inteligentai: Adv. John Smith-Snieckus, inž. Justin Anderson-Andriuskevicius, dr. Dan Cherry-Višniauskas ir slaugė Ida Rutkauskaitė-Boruta. Ar ne malonus reiškinys?

Retas svečias

WINDSOR, ONT.

Palaidojome O. Taurinskienę

Vasario 23 d. širdies smūgis nutraukė Onos Gruzinskaitės-Taurinskienės gyvybės siūlą, ji dabar ilsisi Cattom kapinėse, ten palaidota be bažnytinio apeigų.

Velionė Ona buvo gimusi prieš 67 metus Suvalkijoje, mažytė atvažiavo į Angliją, po kelerių metų su tėvais persikėlė į Kanadą ir apsigyveno Montrealy. Čia užaugo ir 1910 metais ištekojo už Stasio Taurinsko, su kuriuo išgyveno 49 metus, užaugino 2 dukras.

Vėliau Taurinskai buvo nusipirkę vištų ūkėlį netoli Windsor, bet vyrai pradėjus nesveikauti, gavo jį parduoti. Tada persikėlė pas dukterį Birutę, kur ir pabaigė savo amžių.

Paliko vyrą, brolių Joną Montrealy, seserį Marijoną Kalifornijoje, dukterį Virgijniją Arizonoj ir Birutę Windsor.

Velionė buvo laisvamanė, mėgo dainą, gerai vaidino. Būdamą malonus būdo Ona nestigo gerų draugų ne tik lietuvių tarpe.

Išėkis, miela drauge ir kamanėlėmis į Vokietiją.

S. J. T.

CHRUŠČIOVAS BERLYNE

Nikita Chruščiovas neseniai lankėsi Rytų Vokietijoje. Jį čia matome komunistų valdomoj Berlyno daly mitingo metu laikantį iškeltą gėlių puokštę. Be jo iš kairės į dešinę Rytų Vokietijos komunistų partijos sekretorius Walter Ulbricht, ministeris pirmininkas Otto Grotewohl ir Rytų Berlyno burmistras Fritz Ebert.

LIETUVIAI KITUR

ARGENTINA

Didelis kraštas Argentina, bet lietuvių yra ir jos įvairiuose kampuose. Yra jų ir Rosario apie tūkstantį, bet išsimetę miesto dalyse.

Jau dėl to į bendrus pobūvius ne visi tesusirenka, o be to kiti jau yra nutolę nuo lietuviškojo gyvenimo.

Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimas buvo suruoštas ir Rosario mieste. Kadangi tikroji diena buvo pirmadienį, tai minėjimas buvo vasario 15 d.

Po pamaldų gražus būrys susirinko į parapijos salę, kurioj paprastai būna dauguma mūsų pobūvių. Čia turima sodelis, kuriame ir minėjime mums brangią sukaktį.

Minėjimui vadovavo Bendruomenės pirm. Z. Stasevičius, diena pritaikintas kalbas pasakė kun. dr. A. Kleiva ir kleb. kun. J. Margis.

Minėję dalį atliko gitaristai E. Klimas su draugu, bažnytinis Maironio choras ir jaunimo choras, kuriame dalyvauja S. Andrijauskaitė, A. Pundytė, O. Tyčionytė, N. Svarlytė, E. Matulytė, N. Papečytė, J. Užkurytė, B. Pundytė, R. Matulaitytė, Lukošytė, Staškevičiūtė ir Marilu Mora. Šis choras padainavo Kalu halu, Tamsioj naktelėj, Šaltysius, Nueisui, Subatos vakarėlį ir kt. Choras vadovavo dr. kun. A. Kleiva.

Vėliau buvo vaisės. Seimikavono O. Liutkevičienė, A. Kalainienė ir J. Latvėnienė.

Malonu, kad lietuviai ir toli būdami nuo savo krašto nepamiršta paminėti mums visiems svarbių dienų.

Dievo paukėtelis

URUGVAJUS

Urugvajaus sostinės Montevideo lietuvių kolonija nepriklausomybės šventę minėjo vasario 14 d. Kultūros Dr-jos patalpose. Minėjimas pradėtas Lietuvos ir Urugvajaus himnais.

Atidarymo žodyje draugijos pirmininkas M. Svečiulis palietė ir Lietuvos savanorių ir kitus kovojusius dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Deja, tenka apgailestauti, kad jeigu visi Lietuvos savanoriai būtų buvę tokie, kaip minėtas kalbėtojas, tai Lietuva nepriklausomybės nebūtų atgavusi — M. Svečiulis buvo savanoris, bet iš bolševikų fronto pabėgo su žirgu ir kamanėlėmis į Vokietiją.

Vėliau buvo nutiestas 1 me-

tus kalėti.

Kalbėjo dr. K. Grauzinis, Martinez Berseche ir J. Jazauskas. Tai nuolatiniai kalbėtojai, jie kartoję tą patį ir klausytojams nebuvo įdomūs.

Meninę programą atliko iš Čili atvykęs Lietuvos žydas smuikininkas, vietos lietuvaitei pianu palydinti, ir lietuvių katalikų choras.

Susirinkimas buvo gana gausus, matėsi ir keli buvę raudonųjų pritarėjai su savo šeimomis, nors tą dieną ir lietuviški rusbernai turėjo savo pobūvį.

Peiktni rengejai, kad nesutvarkė garsiakalbio, ypač giedant himnus girdėjosi kaž koks riksmas, cypimas.

Daug vasarotojų

Suvaržymus į Urugvajų įvažiuoti panaikinus ir gyvenimui Argentinoje pabrangus, dešimties tūkstančių argentiniečių, jų tarpe nemažai ir lietuvių, vyksta ne į Argentinos, bet į Urugvajaus paplūdimius atostogų praleisti. O gražių paplūdimių čia netrūksta. Turtin-gesnieji apsičiauja viešbučiuose, o kiti pas savuosius tautiečius, kurių čia yra nemažai.

Naujos draugijų vadovybės

Kiekvienų metų pradžioje draugijos išsirenka savo vadovybes. Joms nėra lengva surasti naujų asmenų, todėl dažnai tik vietomis pasikeičiama. Kultūros Dr-jos pirmininku išrinktas Svečiulis, o Moterų Katalikų Dr-jos pirmininke storoji Damutė.

Komunistų organizacijų vadovybės vis palieka "draugo" Rasiko ir dar poros "či-fų" rankose.

M. Krasinskas

GERIAUSIA DOVANA

Jeį galvojate apie vėlyki-nę dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipro Bielino "Dienojant", kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje:

636 Broadway,

Boston 27, Mass.

Tėvynė laukia visų įsivien kartu darbavimosi; dirbkime, dirbkime ir dirbkime, nes kiekvienas mūsų stabtelėjimas — tai (okupantų) valdžios laimėjimas. Ne klupioti, ne dūbiti į šalis, o dirbti ir dar kartą dirbti reikia!

Vincas Kudrka

MOTERŲ SKYRIUS

KIPRAS BIELINIS

DIENOJANT

"Dienojant" tai neseniai išėjusi Kipro Bielino atsiminimų knyga. Joje namazai skirta vietos autorius tėvui Jurgiui, garsiajam knygnešui, kuris vadinamas knygnešiu karaliumi. Policija jį nuolat gaudė, už jo pagavimą buvo skirta net 500 rublių, daug kartų jo namus kratė. Čia duodame pirmosios kratos aprašymą. Vėliau duosime gražų piemens dienų aprašymą.

Red.

O KAS JIE?

Tai įvyko 1888 metais. Jau ėjau penktuosius savo gyvenimo metus. Tėvo dažnai nebūdavo namuose. Pareidavo ir vėl išeidavo. Pabūdavo dieną, kitą, kartais ilgiau ir vėl dingdavo ilgesniam laikui. Motinai būdavo sunku su vyresniu broliu ir seserimi visus laukus apeiti, visus darbus nudirbti, todėl mūsų namuose kartais būdavo pusininkas arba nuomininkas.

Tais metais, apia kuriuos čia pasakojau, namuose svetimų gyventojų nebuvo. Gal motina buvo pasiryžusi pati visą ūkį apeiti, nes mūsų namuose buvo samdytas darbininkas Ladyga.

Atvelykio sekmadienis. Laukuose, keliuose ir kieme pavasariško purvo buvo net per daug. Pievas sėmė vandens ežerai. Oras buvo drėgnas ir šaltas. Dangus apsinaukęs niūriais pavasario debesimis, saulė visai pasislėpusi. Vaikai turėjo tupėti kambary ir savo nosies nekaišioti laukan — toks šaltas buvo šis Atvelykio sekmadienis. Suaugusieji ruošėsi eiti į Suostų bažnyčią pasimelsti. Atvelykis — beveik tas pat kaip ir Velykos. Reikėjo sumušti paskutinį Velykų kiaušinių, kas anais laikais buvo įprasta, nes kitokių sportinių rungtynių kaimo jaunimas nežinojo. Taigi, tą Atvelykio sekmadienį gražiai prisimenu. Visi suaugusieji vyrai ir moterys, nebodami purvo, iškeliavo į Suostus. Namuose pasiliekau aš ir Ladyga. Vyresnysis brolis taip pat patinęs klampotė per purvą ir pasiliekęs namuose, kažin ką dirbo. Maždaug už kilometrą nuo mūsų namų per laukus ėjo kelias iš Ringaudų į Suostus. Kai šiuo keliu sekmadieniais pradėdavo judėti žmonių būreliai — pradžioje pėsti, vėliau važiuoti ir raiti, — mūsų namų žmonės žinodavo, kad pats laikas ruošti bažnyčion. Suaugusieji, bežiūrėdami pro namų langus, dažnai atpažindavo pėsčiuosius iš eisenos, važiuotus ar raitus iš arklių bei vežimų. Taigi, kelias ėjo ne taip jau toli nuo mūsų, jei galima būdavo žmonės atpažinti. Mūsų namų žmonės turėdavo kiek paėjęti paprastu keliuku ir, įsukę į minėtąjį kelią, eiti į Suostų bažnyčią.

Kalbama sekmadienį nedaug žmonių tuo keliu ėjo. Tur būt, dėl neįsibrendamo pavasario purvo daug kas nuo kelionės susilaikė, bet tie, kurie vyko, buvo raiti ar važiuoti. Išleidus namiškius į Suostus, neturėdamas ką veikti, žiūrėjau pro langą, kaip jiems sekasi kelionė. Akimis mulydėjęs namiškius bažnyčion, čia pat pradėjau laukti jų grįžtant. Mat iš Suostų drauge su namiškais atėdavo ir "Kiškio pyragas".

Kai mūsų manymu pamaldos turėjo būti baigtos, pradėjau atidžiai stebėti, kada pasirodys pirmieji judantieji taškai, slenkantieji iš Suostų kaimo atgal mūsų link. Štai, išlindo vienas, kitas judantis taškas, pasirodė ir raitieji, išnirio vienišas, sunkiai judantis vežimas. Pasilipęs ir atsėdęs ant palangės, atidžiai stebėjau ir spėliojau, kuris judantis taškas pasuks į mūsų keliuką. Tačiau visi slinko vis pro šalį ir pro šalį. Pagaliau grįžtančiųjų būriai ėmė retėti, kelias ištuštėjo, o mūsų visi nesimaitė. Mane apėmė nerimas. Kas galėjo atsitikti su mūsų namais?

Praėjo valanda. Kelias buvo tuščias, paskendęs purve ir vandens sklindinas. Namiskiai vis nesirodė. Mane ėmė vis didesnė baimė, jau ir valgyti norėjau, o apie lauktuves visai pamiršau. Dar įdėmiau žiūrėjau pro langą, tačiau namiškių vis nesimato ir tiek. Tokio didelio nerimo metu iš Suostų kaimo staiga išnyra vienas, paskui kitas toks pat juodas, greit judas taškas. Jie nepaprastai greit judėjo pirmyn, tarytum purvą neįsibrendamas kelias jiems būtų vieni niekai. Jau matėsi, kad tai poriniai vežimai, stiprių arklių traukiami. Tokių vežimų ir arklių niekas čia niekada nematė. Ką gi jie darys? Žinoma, į mūsų keliuką jie įsukė. Štai vežimai prie mūsų keliuko ir kas keisčiausia, jie suka į jį. Nespėjau į šią staigmeną rasti atsakymo, kaip vežimai jau buvo mūsų kieme. Iš jų išlipo motina ir visai svetimi neregėti žmonės. Dar akimirkšnis, ir svetimieji jau mūsų gryčioje. Vienas svetimųjų, vos tik įėjęs į vidų, tuojau smogė kumščia stoviniam Ladygai, o šis kiek susvyravęs, bet netikėtą smūgį atlaikė. Kas po jo dėjos mūsų namuose — nežinau. Iš mano atminties neišdilo tik vienas vienintelis vaizdas. Kai svetimųjų namuose jau nebebuvo, seklyčioje ant grindų buvo priversta įvairių daiktų, daiktelių. Motina pati viena tvarkė sujauktus daiktus ir garsiai su savimi

VIRTUVĖ SENIAU IR DABAR

Laikas keičia ir virtuvę. Viršuje matome, kokia nepatogi buvo virtuvė seniau, o apačioje, kokia ji yra dabar.

MUS AUDRA IR PAVOJAI VILIOJA

Skraidė pievoj margieji drugeliai,
Dūzgė bitės baltuos dobiuos.
O dabar — tik rūstieji vėjeliai
Ūžia švilpia tėvynės laukuos.

Mus audra ir pavojai vilioja,
Nepalauš ir vergijos naktis.
Kraštui laisvę atneš mes svajojom,
Svis po vargo graži ateitis.

O gyvenimas rūšiai prailgo
Tamsią naktį be lašo vilties.
Bet mėlynė žvaigždė sužvilga,
Tai žvaigždė skaisčios ateities.

Tai žvaigždėlei jei aš netikėčiau,
Tai užmerkčiau ir melsvas akis.
Išgyvento pakelt negalėčiau,
Ir paliautų gal plakus širdis.

Kazys Jakubėnas

Komunistai moko mandagumo

Kiekvienas kraštas turi savo papročius, savo mandagumo taisykles. Daugelis jų yra visiems bendros. Komunistai ilgai ir reikalingai nekreipė jokio dėmesio, nes bet kokios mandagumo taisyklės jie laikė buržuaziniu išmislis, ir todėl jiems buvo leistina ir spaudytis ir koliotis ir panašiai elgtis bet kada ir bet kurioj vėtoj. Bet jau kuris laikas ir ten susirūpinta "kultūra" ir dažnai girdima sakant, kad tas elgiasi "kultūro", o tas "ne kultūro", atseit mandagiai ar nemandagiai. Dabar ten daug kur duodama mandagumo pamokymų, rasoma tais klausimais knygų ir tt.

Vienos tokios knygos autorius rašo, kad mandagumo taisyklės paveldėjome iš kalbėjosi, lyg ant kažin ko pykdama, lyg kažin ką bardama. Tai buvo pirmoji mūsų namų krata. Tuomet jos reikšmės dar nesuprato, bet ji ir šiandieną, kaip gyva dar stovi mano akys. Iš suaugusiųjų kalbų visa nusiklausiau, kaip tai atsitiko.

Biržų žandaras Sidorovas, policijos "pristavas" (nuovados viršininkas) Skariatovas, Biržų "sotnikas" (simtininkas) Barkauskas ir Misiūnas, kaip liudininkai, tą sekmadienį atvyko į Suostus. Čia jie apklausinėjo žmones, ar nėra čia tėvo. Patyrė, kad jo bažnytkaimis nėra, susirado motiną ir drauge su ja atvyko į mūsų namus. Kitaip sakant, motiną sulaukė. Policija, čia pat susiradus mūsų senūną, atvyko pas mus padaryti kratos ir suimti tėvą. Policijos ar žandarų viršininkas, pamatęs stovėjusį Ladygą, pamanęs, kad tai tėvas — smogė jam kumščiu į veidą. Smūgis buvo netikėtas. Klaidai paaiškinėjus, prasidėjo krata, kuri tęsėsi kelias valandas.

(Bus daugiau)

ko nauja nesurado, pakartoja tų nelabųjų buržujų seniai gyvenime vykdytas taisykles.

Būmant svečiuose ar priimant svečius

Sėdint prie stalo reikia kreipti dėmesį į dešinę sėdinčią moterį, bet nereikia pamiršti ir sėdinčios iš kairės.

Nereikia versti kitų gerti. Versti kitą gerti daugiau negu jis nori, yra blogo elgesio ženklas. Nėra būtina visuomet gerti iki dugno.

Sėdint prie stalo reikia laikytis higienos ir grožio reikalavimų. Negalima sėstis prie stalo nenusiplovus rankų. Valgant sėdėti tiesiai, ne per arti ir ne per toli nuo stalo. Negalima per daug lenktis ant stalo, remtis krūtine ar alkūnėmis ant jo. Kojas laikyti arti kėdės, o ne ištiesti po stalą. Kai kas prie stalo turi blogą paprotį skaityti lakraštį ar knygą. Netinka prie stalo per daug mostaguoti rankomis.

Pilant sriubą, nereikia pripilti per daug pilną lėkštę, nes ji gali išlieti. Jei sriuba karšta, galima ją tyliai ausinti šaukštu. Neleisti na jos ausinti pučiant.

Mėsą valgant, vartoti peilį ir šakutę, bet nepiaustyti viso gabalo iš karto, o po gabalėli. Peilį reikia laikyti dešinėje, o šakutę kairėje rankoje. Jokiu būdu negalima peilio kišti į burną.

Jei valgoma žuvis, peilis paprastai ne vartojamas. Tas daroma atsargumo dėlei, nes pildamas žuvį peiliu, gali perplauti kauliuką ir jį per neapsižiūrėjimą praryti.

Kompotas valgomas deserto šaukšteliu, o jei jo nėra, tai arbatiniu. Kaulėliai tyliai išspiaunami į šaukštelį, jį prikišus prie lūpų ir išberiami į lėkštelę.

Geriant kavą, arbatą, kavą ar pieną nepilti per daug pilnos stiklinės ar puodelio. Negeriama iš lėkštelės.

Nepatartina iš bendro indinto imti maistą savo šaukštu ar šakute. Tai nehygieniška ir nemalonu kitiems.

Asmeninė higiena

Kiekvienas žino, kaip svarbu sveikatos ir energijos požiūriu kelis kartus per dieną prauštis, valyti rytė ir vakare dantis, maudyti kas savaitę (vasarą dažniau) ir tt. Tačiau ne visi yra įpratę tai daryti pastoviai visokių sąlygose.

Kiekvienas, kuris laikosi higienos reikalavimų, nevalgys ir negers iš tinkamai neįplautų indų ir nesišluostys nešvarių rankšluosčių.

Jis neleis savo vaikams aktyviai šluostyti savo rankomis, bet mokins juos tam reikalingai naudotis nosine. Būdamas pats švarus, jis rūpinasis, kad ir aplink jį būtų švaru. Jis negesins cigaretės ant kėdės ir nebarstys pelekų ant grindų.

Moterys

Sovietų moteris su pasiaukojimu dirba greta vyro. Joje reikšmės švelnumas, motiniškas susirūpinimas vaikais, ji sukuria šeimoje jaukumą, patogumą ir turi kiekvienam kilnios įtakos. Pagaliau ji fiziškai yra silpnė negu vyras ir tas turi būti visuomet turima galvoje.

Gatvėje einant su moterimi ji tur eiti dešinėje (tik su kariškiais eina kairėje). Nemandagu einant su moterimi ir ką nors sutikus, ją palikti vieną. Tokiu atveju

reikia sutiktąjį jai pristatyti ir kalbėtis.

Teatre, klube

Teatre, cirke ar kur kitur moterei reikia užleisti geresnę vietą. Daugely miestų ir nemiestų klubuose dažnai berniukai ir mergaitės valgo saulėgrąžas ir kai jie išeina namo, palieka krūvas luštų. Viešose vietose nepridera taip daryti.

Jei esi teatre su moterimi, tai nepadoru pertraukti metu skaityti knygą. Negalima daryti pastabų vaidinant.

Gyvenant komunaliniuose namuose

Gera išauklėtas asmuo nepaleis radijo visu garsu, nedainuos labai garsiai ir išeidamas nepalikis neįjungto radijo. Jis norėdamas eiti į kaimyno kambarį, pirma pasibels į duris.

Pakaks tų pavyzdžių, kad galėtume suprasti, kokie paprasti, visiems mums aiškūs

elgesio dalykai skelbiami komunistams lyg kaž koks naujas atradimas. Tas rodo, kokie grubūs papročiai ten turi būti.

O. I.

ŠEIMININKAMS

Velykinis mazurėlis

Imkite pusantros stiklinės sviesto, tiek pat cukraus, dvi stiklinės miltų, 8 trynius ir citrinos žievelės.

Sviestą gerai ištrinkime iki baltumo, dėkime po trynį, po šaukštą cukraus ir po šaukštą miltų, visą laiką trindamos, kol viską sudėsim. Pabaigai įdėkime sustrintą citrinos žievelę. Viską gerai ištrinusios, tešlą supilkime ant skardos, išklotos sviestu pateptu švari popierium ir kiškime į vidutinio karštumo krosnį. Iškeptą plokštainę pagrazinkime glajumi ir smulkiai kapotais riešutais.

VELYKOS ir KNYGOS

Netoli Velykos, jau galvojame, ką dovanosime savo artimiesiems. Todėl, apie dovanas galvodami, atsiminkime, kad geriausia dovana bus knyga. Be šioj viatj nuolat skelbtų knygų, keleivio administracijoje galima gauti dar šias knygas: **DAINU KRAITIS**, 200 lietuviškų dainų su gaidomis 224 psl., kaina \$3.00. **JURININKO SINDBADO NUOTYKIAI**, idomūs pasakojimai jaunimui, 108 psl., kaina \$2.00. **ANOJ PUSEJ EZERO**, Pulgio Andriusio apysakos, 101 psl., kaina \$1.50. **NAKTYS KARALISKIUOSE**, Ludo Dovydeno apysaka, 168 psl., kaina \$2.00. **VILKO GRUPIŲ KOMISIJOS PRANESIMAS**, arba kodėl mūsųose nėra vienybės, 80 psl., kaina \$1.00. **NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI**, Jonas K. Karys, 225 psl., kaina \$5.00. **IŠ DUMINĖS LUSNĖLĖS**, K. Krauciūno eilėraščiai, 124 psl., kaina \$1.00. **VARPAS NR 3-4** (Vincas Kudirkos simfonetis. Nepriklausoma ir paversta Lietuva ir kt. str.), 196 psl., kaina \$2.00. **LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINĖS GAIRĖS**, 32 psl., kaina 25 centai. **LIETUVOS SOVIETIZACIJA**, prof. M. Roemeris, 48 psl., kaina 35 centai. **JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS** Nr. 4 ir 5, kaina 35 centai. **MOTERYSTE**, J. E. Georg, daug patarimų kaip natūraliai gimimus reguluoti, 224 psl., kaina \$3.00. **KELIAS Į PASISEKIMĄ**, J. Grabausko patarimai kaip elgtis visokiais atvejais, 144 psl., kaina \$2.00. **LIETUVIŲ TAUTINĖS PUOMENOS**, Vladas Vijeikis, 42 psl., kaina \$5.00. **PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA**, A. Sėplaukio, 97 psl., kaina \$2.00. **DAIKTAI IR NUORŪKOS**, L. Zitkevičiaus lyrinės ironijos, 46 psl., kaina \$1.00. **LIETUVOS ŽEMĖLAPIS**, kaina 50 centų. **DAKTARAS IS PRIEVARTOS**, 3 veiksmy Moliero komedija, 59 psl., kaina 30 centų. **KUR MŪSŲ BOCI AI GYVENO**, Z. Aleksa, 76 psl., kaina 25 centai. **DIDYSIS SAPNININKAS**, 185 psl., kaina \$1.50. **PASAULIŲ RATAS** — astro-nominis mūsų saulinės sistemos aprašymas, 80 psl., kaina 25 centai. **PAPARČIO ŽIEDAS** ir kitos apysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų. **MANO AŠARĖLĖ**, eilėraščiai, J. Motekaitis, 31 psl., kaina 15 centų. **CARAS SIBIRE**, 1 akto vaidinimas, 42 psl., kaina 25 centai. **TEATRAS ŽMONIJS GYVENIME**, J. Baltrušaitis, 32 psl., kaina 15 centų. **SLAPTAS GINKLAS**, 1 veiksmo komedija, J. Steponaitis, 30 psl., kaina 15 centų. **GYVULIŲ PROTAS**, 212 psl., kaina 75 centai. **UŽSIENIO LIETUVIAI**, P. Ru-seckas, 56 psl., kaina 50 centų. **APIE TURŲ IŠDIRBIMĄ**, 129 psl., kaina 50 centų.

SOCIALIZMO BLAIVUMAS, 230 psl., kaina \$0.50. **EGLE**, duetas iš tos operos, M. Petrauskas, kaina \$0.50. **ISTORIJOS IZMIJŲ EUROPOS TAUTŲ**, dalyvavusių didžiojoje karėje, M. Aivietenai-ge, 193 psl., \$1.50. **SVENTADARBIAI**, 1 veiksmo tragedija, N. Gintalas, 33 psl., kaina \$0.25. **ALKOHOLIS IR KŪDIKIAI**, 23 psl., kaina \$0.15. **KRAUJAS IR KERSTAS**, novel-lės, V. Kirlys, 103 psl., kaina \$0.20. **LIETUVIŲ VESTUVINIAI** — paveikslai su aprašymais, A. Dargis, 46 psl., kaina \$1.00. **NEW ORIGINAL POLKAS**, Ch. Kinderis, gaidos akordeonu su smuiku, kaina \$0.75. **LIAUDIES DAINOS**, gaidos mišriam chorui, V. Banaitis, kaina \$1.50. **MAELBOROUGH'S LITHU-ANIAN SELF-UGHT**, M. Inkienė, geras vadovėlis lietu-vių kalbos mokytis angliškai kalbančiam, 144 psl., kai-na \$1.25. **KAS YRA SOCIALIZACIJA**, K. Kautsky, 31 psl., kai-na \$0.30. **SLIUBINĖ IŠKILMĖ**, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kai-na \$0.15. **MONOLOGAI IR DEKLAMA-CIJOS**, 96 psl., kaina \$0.25. **EILĖS IR STRAIPSNIAI** (Kaip atsirado popiežiai, reumatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina \$0.25. **ANARCHIZMAS**, 29 psl., kai-na \$0.15. **SALOMĖJA**, vieno akto drama, 59 psl., kaina \$0.25. **DEBATI SOCIALISTŲ SU KLERIKALAIS**, 45 psl., kai-na \$0.15. **DĖL PINIGŲ**, 3 veiksmų dra-ma, L. Tolstojus, 62 psl., kai-na \$0.35. **LYTISKOS LIGOS**, dr. F. Ma-tulaitis, 24 psl., kaina \$0.25. **DELKO ŽMOGUI REIKIA** 16 psl., kaina \$0.10. **MATERIALISTIKAS ISTORI-JOS SUPRATIMAS**, 80 psl., kaina \$0.20. **KUNIGŲ CELIBATAS** (kodėl kunigai neveda), 58 psl., kaina \$0.25. **NIHILISTAI**, 3 veiksmų trage-dija, 61 psl., kaina \$0.25. **KARĖS NUOTAIKOS**, vieno ak-to — veiksmo drama, 42 psl., kaina \$0.20. **CHAMAS IR APAŠTALAS**, 3 veiksmų komedija, 48 psl., kaina \$0.25. **STABMELDISKA LIETUVA**, 32 psl., kaina \$0.10. **KAIP SENOVEJE ŽMONES PERSISTADYDAVO SAU ZEME**, 28 psl., kaina \$0.10. **SIELOS BALSAS**, J. Smelto-rius eilėraščiai, 221 psl., kai-na \$0.75. **DELKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYT**, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15. **DAINOS APIE LAISVĘ**, A. Giedraitis, 32 psl., kai-na \$0.75. **ZEMES PAKOPOS**, J. Baltrušaičio eilėraščiai, 151 psl., kaina \$0.75. **LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA** su spalvotu žemė-lapiu, 96 psl., kaina \$0.75. Užsakymus su pinigais prašo-ma siųsti:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

Chruščiovo chuliganai

Kodėl jam nepatinka piketai.

ANDRIUS VALUCKAS

Maskvoje Chruščiovas išvadino chuliganais tuos dipukus, kurie piketavo Mikojano vizitą Amerikoje. Kadangi piketuotojų didžiulį sudarė vengrai, kurie protestavo prieš Mikojano apgaudinėjimą pažadus vengrams ir žudynes, taigi protestavo prieš rusų raudonosios armijos žudymą moterų, vaikų, sužeistų kovotojų ir teroro teismų žudymus jau po sukilimo, tai išeina, kad Chruščiovui nepatinka tokie protestai.

Jeigu tas karingas girtuoklis būtų viešai pareiškęs, kad piketuotojai neteisigai puolė Mikojaną už tas sovietų niekšybės Vengrijoje, nes jis, Chruščiovas, patį vienas atsakingas už tas žmogžudystes, tai būtų buvęs vyriškas kaltės prisipažinimas ir pasaulis žinotų, su kokių tipų turi reikalą, bet šito jis nepadarė.

Antrą vertus, Chruščiovas be reikalo gina Mikojaną, nes šis būdamas Detrote netiesioginiai už tuos žiaurumus apkalino Chruščiovą. Apžiūrėjęs jam automobilį fabrikas, vienas žurnalistas paklausė, ar jis vairuoja automobilį? I tą klausimą Mikojanas atsakė, kad jis bandė vairuoti automobilį prieš daugelį metų, bet dabar tą darbą pavedė šoferiui, ir šyptelėjęs pridūrė, kad jeigu šoferis suvažinėjęs žmogų, tai jis jausis moraliai neatsakingas. Tokiu suktu galvojimu Mikojanas nuramina savo sąžinę — žiūrėkite, ne jis kaltas, jeigu ką sutraiskė savo mašina Stalinas, ne jis kaltas, jeigu ką nugalabina Chruščiovas. Už tokį paaiškinimą Chruščiovas turėtų pykti ant Mikojano, bet ne ant dipukų: Mikojanas pripažino, kad tokių suvažinėjimų atsitinka, bet dėl jų nusiplovė savo rankas.

Visas pasaulis žino, kad sovietų nusikaltimai prieš žmoniskumą vykdomi visą laiką, o Vengrijoje jie pasiekė ypatingai dramatišką pobūdį, todėl toks didelis jausis pasipiktinimas. Patys vengrai turi ypatingo pagrindo taisykyti piktintis, nes bolševikai apgaudinėjami pažadais nužudė jų artimuosius, tankų vikrais sutraiskė Vengrijos demokratines laisves, į purvus sumindė žmonių daugumą valią, pliką jėgą pastatė virš teisės, kalėjimus, kartuvėse ir ištremimuose užsmaugė demokratines krašto laisves. Ir tas viskas įvyko po Stalino mirties, jau

Chruščiovui viešpataujant. Taigi, Chruščiovas pykta, kad jam nepasisekė visų vengrų pasmaugti, kad jie susėjo pabėgti užsienin ir pranešti plačiam pasauliui, kas tikrai atsitiko Vengrijoje. Ne tik pranešti, bet ir laikas nuo laiko priminti apie tai tiems, kurie linkę tikėti sovietų apgaudinėjimo pažadams. Čia yra visas Chruščiovo pykčio pagrindas.

Gydytojai žino, kad nusikaltėlis turi ypatingą psichologiją. Jeigu kiti ir nieko nežinotų apie jo nusikaltimus, tai jis vistiek pats vienas juos prisimena ir pradeda visus kitus įtarti, kad jie apie jo nusikaltimus žino, kalba, renka įrodymus jo žmogžudystėms įrodyti ir viešai iškelti. Tada jis pradeda niekuo nepasitikėti, persekioti net savo artimuosius, juos žudyti, kiekvieną naują nusikaltimu stengtis sunaikinti pirmųjų nusikaltimų žymes ir tuo būdu vis giliau ir giliau brenia į kruviną jūrą. Tokiuo keliu nuėjo Stalinas ir juo pradėjo sekti Chruščiovas ir tik tokia nelaiminga dvasios būklė galima paaiškinti tuos keisniusius.

Bet kuo kalti dipukai, jeigu Chruščiovui nepatinka jo paties paveikslas, pasižiūrėjus į caro Ivano Žiauriojo auksinį veidrodį Kremliuje? Kuo kalti, jeigu jo mizerna išvaizda ir tipiški kriminaliniai bolševikiški veidai atsispindi teisybės veidrodyje? Jis gali sudaužyti veidrodį, gali išklioti kitus, bet gražiausio chuliganiško veido veidrodyje tuo nepanaikins, nes jis pasirodys naujose atspindžiuose. Ir reikia pasakyti, kad tokios dvasinės būklės asmenybė yra pavojinga visiems aplinkiniams, pavojinga ir pasaulio taikai.

Tarptautinėje politikoje Chruščiovas šiandien stovi ten, kur Hitleris stovėjo Čekoslovakijos krizės metu, kada jis terorizavo pasaulį dėl Pragos. Chruščiovas terorizuoja dėl Berlyno, bet klausimas yra ne apie Berlyną, o apie visos Vokietijos planingą, kitų kraštų pavojų, užgrobiną. Užgrobus jiems Vokietiją, toliau sekė vis Europa ir visas pasaulis, todėl Chruščiovas toks kietas, nesukalbamas ir piktas.

Andrius Valuckas

Lietuvoje per 16 rūšių plėšriųjų paukščių — vanagai, lūgos, suopai, sakalai ir tt. Žuvų rūšių Lietuvoje priskaitoma 52.

JAUNIMO LITERATŪROS KONKURSAI

Akademiniš Skautų Sąjūdis, mėginamas prisidėti prie lietuvių literatūros puoselėjimo, 1958 metų rugsėjo mėnesyje paskelbė Jaunimo Literatūros Konkursą. Svarbiausia, konkursas stengiasi paskatinti jaunuosius mūsų tautos literatus, ribodamas amžių iki 30 metų. Be to, dalyviais gali būti visi lietuviškai nežiūrint ideologinių pažiūrų (išskyrus komunistines).

Skiriamos dvi premijos: \$150 už geriausią prozos kūrinių ir 150 už geriausią poezijos kūrinių. Pagrindiniu reikalavimu yra aukštas meninis lygis ir prisijūti rašiniai privalo sudaryti įnašą į lietuvių literatūrą. Temų pasirinkimas yra laisvas.

Konkurso terminas yra 1959 m. balandžio mėn. 30 d. Jury komisiją sudaro: M. Katiliškis, A. Landsbergis, H. Radauskas ir R. Šilbajoris. Rašinius siųsti ar konkurso taisyklių reikalais rašyti: R. Šilbajoris, 108 East College Street, apartment 3, Oberlin, Ohio.

Akademiniš Skautų Sąjūdis

KNYGOS JAUNIMUI

Jeigu jaunas nepamėgęs knygų, jis jos neskaitys ir suaugęs. Todėl tėvai turi parūpinti vaikams ko daugiau lietuviškų knygų. Pirkdami vaikams dovanas, visomet atsiminkite knygą ir ją dovanokite. Keleivio administracijoje galite gauti šias jaunimui tinkamas knygas:

JAUNI DAIGELIAI, J. Narūnės graži eilėraščių maziems ir mokyklinio amžiaus vaikams, gausiai papuola paveikslais, 56 psl., kaina \$1.30.
GINTARĖLĖ, J. Narūnės graži pasaka apie žvejų dukrelę, iliustruota, gera dovaną vaikams, 24 psl., didelio formato, kaina \$0.95.

NAKTYS KARALISKUOSE, L. Dovydo apysaka, 168 psl., kaina \$2.00.
MELYNĖ KARVELIAI, Aloyzo Barono apysakaitės vaikams, 69 psl., kaina \$1.50.

JURININKO SINDABO NUOTYKIAI, įdomūs pasakojimai jaunimui, 108 psl., kaina \$2.00.
DVYNUKXS, N. Butkianės apysakaitės vaikams, 34 psl., kaina \$1.00.
LEKUCIO ATSIMINIMAI, A. Giedriaus pasakojimai maziems ir nemažiams, 136 psl., kaina \$2.50.

SKAITYTOJŲ BALSAI

Idomūs J. Duobos užrašai
Man labai patiko Justino Duobos užrašai, kurie buvo spausdinami net šešiuose Keleivio numeriuose. Duoba išlelia daug bibliškų nesamonių, kuriomis akli biblijos pasekėjai ir šiandien žmonės "tebešviečia".
Ar nevertėtų tuos užrašus išleisti atskira knygele?
Z. Jankauskas
Philadelphia, Pa.

Naujas Išradimas Sulaiko Reumatizmo ir artraičio skausmus

APAP ELIXER imamas kasdien, naktinis išradimas prieš skausmą. Kaina \$3.00.
ANALGESIC LOTION vartojama triniui skaudančių vietų. Naudojamas tik iš lauko. Kaina \$3.00.

Geriausius rezultatus duoda naudojant abu vaistus tuo pačiu laiku. Paliuosiu nuo skausmų, kaip joks kitas vaistas to nepadarė. Pasitenkimas garantuojamas.
Is Kanados ir kitų kraštų prašom pridėti 50 centų persiuntimui.
TROPICANA Dept. 7
P. O. BOX 365
CLINTON, IND.

Jieškojimai

Ieškoma Elė Euknevičiūtė, gimusi Rygoje 1915 metais Kazimierio (sv. Kazimiero diena?) Ieško sesuo Regina Lietuvoje. Atsileipti adresu:
J. Simutis
14 Bridge Street
Nashua, N. H.

Gimėnės iš Lenkijos ieško Teklės Panuskis-Gruzdytės, arba jos vaikų Julius, Stasio ir Elenos, kurie Amerikoje gyvena nuo 1913 metų. Seniau turėjo farmą palei Rockford (Ill.) miestą. Jieškojimai ar kas apie juos žino prašom atsileipti šiuo adresu:
Mr. J. Liudzius
101 Millard St.
New Britain, Conn.

Paieškau broli Kazi Miliauską. Jau seniai išvažiavo į Argentina, Pietų Amerikoje. Jis pats ar kas jį žino prašom parašyti man šiuo adresu:
Mrs. Mary Alekna
312 Washington Ave.
Spring Lake, N. J.

GERIAUSIOS KNYGOS

Lyties Garbinimas knygoje rasite išsivystymą kryžiaus, dievų sūnų ir nekaltų mergelių. Kaina \$1.50.
Sventraščio Tikrovė, nurodo biblijos dievo platinamą nemoralę, žmogžudystę ir vagystę. Kristaus aistros mėlės žodžius glamonėjant savo marčią. Kaina \$1.50.
Abi knygos sykiu, \$2.00.
T. J. Kučinskas, 740 W. 34th St., Chicago 16, Ill.

VAISTUS Į LIETUVĄ

ir į VISUS KRASTUS už GELEŽINES UŽDANGOS. Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senojo krašto, arba užsikeitė asmeniškai.
VERNON DRUG, INC. J. P. BUJNICKAS, Reg. Ph. sav. 100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.
46 metai aprūpina Worcesterį ir apylinkę vaistais

KNYGA, ŠVIESA, MEILĖ IR LAIME

SAULES RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano tryksta iš šitos knygos (romano) ne tik tai vaikystės bei jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžio vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik \$2.
ČIKAGOS SEŠELIAI. Baisiai aštrūs siurpuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šitos knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kencia po karaliaus Dolerio padu. 316 psl. Kaina \$2.00.
SIRDIES RŪMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdesio asarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šią knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato ką? Jis pats ras skaitydamas. 449 psl. Kaina \$2.
SLIAPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tik tai vargus, kovas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik \$2.00.

Visos 4 knygos sykiu tik už \$5.00.
AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamas jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. Kaina \$5.00.
Visos 5 knygos drauge tik už \$8.00.
Jau šimtai šitų knygų išsiųsti į Lietuvą ir gauta labai daug nuosirdžių laišku, rodančių lietuvių žmonių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas... (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)
Dr. Alg. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvių bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudęs sumą.
SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitį.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$25 per mėnesį.
SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Ieškau Vinco ir Antano STULGIŲ, Jono sūnų. Vincas Stulgis gyvena J. A. Valstybės, o Antanas Kanadoje. Iš Lietuvos patina iš Pajevonio. Klektingu kaimo. Išvažiavo iš Lietuvos prieš pirmąjį pas. karą. Turu laikią nuo jų sėdus Konstančijos iš Lietuvos. Jie patys ar kas juos žino prašom parašyti šiuo adresu:
S. Mikaitis
84 Pine St.
Elizabeth N. J. (12)

Paieškau mano dukterį Ireną Frances Bagdzevich (Bagdons), gimusi 1924 metais, išsuginta Bridgeport, Conn. Girdėjau, kad su savo vyru iškelia į Massachusetts steitą. Prašau ją pačią ar kas apie ją žino parašyti man šiuo adresu:
Mr. Frank A. Bagdzevich
Undercliff H. Sanatorium
Main Bldg 202
Meriden, Conn.

KEPEJAS IEŠKO DARBO
Esu duonos kepejas, ieškau darbo lietuviškoj kepykloj. Turu 10 metų patirtį. Rašykite: Juozas Gomas, 28 Knox St., Lewiston, Me. (13)

TEISMO DIENA
(Biblijos Tyrinėtojų Garsinimas)
NAUJAS DANGUS IR NAUJA ŽEMĖ
Joks žmogžudis atskleidimas šito puikaus Dievo pažadėjimo apie palaiminimus, kurie turi ateiti į žmones "naudojant dangaus ir žemės žemes" vispatvimo metu, nebegali padaryti jį pilnesniu arba tikresniu. Besilaikant Rytų salyse vartojamos paveikslinės kalbos, būsimųjų palaiminimų viltis aprašoma žodiniams pavaiskais, bet vistiek garbinga naudojama simbolių prasmė labai aiški. Gana aiški kalba praneša pasakojimą, kad tada kai Kristus bus Karalius, visiems paklusnūs bus suleikta sveikata ir amžinasis gyvenimas. Visiems bus duota mažiausia

ŽODYNAS

A. LALIO
Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių.

1256 Puslapiai
dvigubos spalvos

Kaina \$14

Pinigus siųsti kartu su užsakymu

Dr. D. PILKA
546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

DIDELIS PASIRINKIMAS VELYKOM SIUNTINIŲ

No. EA 1 — \$49.50 — vyrams
• Grynos vilnos amsiaustas mėlynos spalvos, visų dydžių
• 3 su trečdaliu jardu vilnonės worsted medžiagos mėlynos ar rudos baltai dryžtos (ar Tweed pilkas)
• 1½ jardo dirbtinio šilko pamušalas
• 1 gryno šilko kaklaraikštis
No. EA 2 — \$42.00 — vyrams
• 3 su trečdaliu Gabardino mėlynos, pilko, rudo ar smėlio spl.
• Nereikalingi proso popilno marškiniai
• Solingens skustuvas, labai geros rūšies
No. EA 3 — \$32.00 — moterims
• 3 jardi vilnonio Tweed puikiam pavasario kostiumui
• 1 jardas pamušalo
• 4 jardi prancūzų šilko vasaros suknelėi
• 1 medv. bluska mėlyna, balta, juoda, smėlio, raudona ar auksinė.
• pora nailono kojinių
No. EA 4 — \$39.50 — moterims
• 3 jardi vilnos medžiagos pavasario apsiaustui rudos, mėlynos ar juodos spalvos.
• 3 jardi Tweed ar Kasimiro Tweed kostiumui ar suknelėi
• 3 jardi dirbtinio šilko pamušalui
• 4 jardi medžiagos vasaros suknelėi mėlynos, raudonos, auksinės ar akvatinės spalvos
No. EA 7 ORO PASTU — \$59.50 — vyram ar moterim
• 3 su trečdaliu jardu geriausios anglų Worsted medžiagos
• Vyriškas ar moteriškas rankinis "Wega" laikrodinis 17 deimantų, nebijoj vandens.
• Vyriškas ar moteriškas rajono šalikas
Specialus Velykų Standartinis Maisto Siuntinys
No. 30 — \$30.00: 4 svarai šokolado plytelės, 5 svarai cukraus, 1 svr. kakao, 2 svr. šokolado saldinių, 1 svr. kietų saldinių, 1 svr. džiovintų vaisių, 18 unc. datulių, 18 unc. figų
No. 31 — \$29.30: 1 svr. šokolado vilkinių kiaušinių, 5 svr. šokolado plytelės, 2 svr. šokolado saldinių, 1 sv. kakao
I PADUOTAS KAINAS JEI NA VISKAS. Prašykite katalogų ir pavyzdžių.

Tazab of London

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9705
(Offisas atdaras visą laiką)

MES ATLEIKAM...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORCIUKŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAIKŲ SU ANTALVIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILJETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvi padarys tamstoms viakų ir nusis greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvi. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ, UKRAINĄ, LIETUVĄ, GUDIJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir Kitas Respublikas
Pasinaudokite patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO. Inc.

135 West 14th Street, NEW YORK 11, N. Y. Tel. CH 3-2583

Licensed by U.S.S.R.

ATIDARYTA KASDIEN NUO 9 iki 6, SEKMADIENIAIS NUO 9 iki 4 val.

MOSŲ SKYRIAI:

141 Second Avenue	39 Raymond Plaza W.	132 Franklin Ave.	300 Literary Rd.
NEW YORK CITY	NEWARK, N. J.	HARTFORD, CONN.	Cleveland 13, Ohio
Tel. GR 5-7430	Tel. Market 2-2877	Tel. CH 6-4724	Tel. Tower 1-1461
332 Fillmore Ave.	308 W. Fourth St.	11339 Jos. Campau	632 W. Girard Ave.
BUFFALO 6, N. Y.	BOSTON 27, MASS.	DETROIT 12, MICH.	Philadelphia 23, Pa.
Tel. MOhawk 2674	Tel. Andrew 8-5040	Tel. Townsend 9-3980	Tel. Walnut 5-8878

Visais klausimais, ryšyje su persiuntimu siuntinių Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų vyriausiąjį istaigą arba į patyrusius, atidžius ir mandagius mūsų skyrių vedėjus, jie visi maloniai suteiks jums visus nurodymus. Pradžiuginkite savo gimes ir draugus nuširdžiai jiems siuntini. Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu per 7-12 dienų).

Mūsų istaigose yra pirmos rūšies pasirinkimas maisto produktų, įvairių pramonės dirbinių, odų, avalynės, laikrodžių ir kitokių prekių patomis žemiausiomis kainomis. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujus mūsų mitybos normas ir patvarkymus. Atsiminkite, kad mes esame specialistai visame kame, kas liečia siuntinių persiuntimą.

Vietinės žinios

LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ S-GOS 60 KUOPOS METINIS BANKETAS BUS SO. LIETUVIŲ PILIEČIŲ DR-JOS SALEJ BALANDŽIO 26 D.

Vėlykų šokiai

Vėlykų dieną (kovo 29 d.) bus puikūs skautiški šokiai su įdomia programa ir gausiu bufetu "Strand Hall" salėje 374 W. Broadway, So. Bostone. Kviečiame visus, jaunus ir senus, pasisotinti ir linksmai Vėlykų vakarą praleisti. Rengia Bostono Skautai Vėčiai.

Uždaro draugiją

Kovo 24 d. 8 val. vak. Cambridge Lietuvių Piliečių Klubas patalpose (823 Main St., Cambridge) bus paskutinis Lietuvos Dukterų ir Sūnų Dr-jos susirinkimas. Jame bus duota paskutinė apyskaita ir iš turimų lėšų išdalinta kiekvienam nariui priklausoma suma. Kas susirinkime nebus, tam jo dalis bus pasiūsta paštu.

Vaičiūnai sugrįžo iš Floridos

Petras Vaičiūnas su žmona, išbuvę Floridoj 3 mėnesius, sugrįžo į Brocktoną. Jie rašo gerai pailsėję, daug važinėję, daug pažįstamų sutikę, daug malonių valandų su jais praleidę. Visiems jiems jie nuoširdžiai dėkoja.

Laisvės Varpo vadovybė

Kovo 8 d. buvo Laisvės Varpo organizacijos sprendimų visuotinis susirinkimas. Jame nutarta organizaciją inkorporuoti ir steigti pakeisti dabartinę programą laiką. Į valdybą išrinkti: Pirm. P. Viščinis, vicepirmininkai — Sandaros ir SLA apskrities atstovai, sekr. B. Strikaitis, fin. sekr. V. Beržinskas, išd. A. Barulis. Rev. Komisija: J. Tuinila, J. Vaicaitis ir J. Gedmintas.

Padėka

Š. m. vasario 21 dieną mirus mūsų brangiam vyrui ir tėvui a. a. Antanui Ulpai, nuoširdžiai padėkai reikiama visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir padėjo jį kapinėse. Nuoširdžiai dėkojame visiems atsilankiusiems koplyčioje, aukojusiems šv. Mišias už jo sielą, visiems už gelbių vanikių, dalyvavusių pamaldose ir laidotuviuose, bei pareiškusiems mums užuojautą raštu ar žodžiu.

Nuliūdusi žmona, dukterys, žentas ir anukė

Hynes nebus majoru

Dabartinis Bostono majoras Hynes pareiškė nebestatysias savo kandidatūros. Majoru jis išbuvo 10 metų, o bendrai miesto tarnyboje 39 metus.

Kas užims jo vietą, šandien negalima žinoti. Savo kandidatūrą jau yra pasakė John Collins, minios ir kelios kitos pavardės, jų tarpe ir dabartinio senato prezidento John Powers, kuriam 1955 metais laimėti tetrūko vos 12,000 balsų.

Taip ar kitaip, o kitais metais turėsime kitą miesto vyriausią šeimnininką.

Nemoki mokesčių, eik į kalėjimą

Yra daug piliečių, kurie dėl blogos valios nemoka mokesčių. Mass. valstybės mokesčių įstaga nutarė tokius "paukštelius" imti užsprando ir sodinti į kalėjimą. Springfielde jau yra užtaisi atsidūrusių belangėje. Esą paruošta net 12,000 asmenų sąrašas, su kuriais bus panašiai pasielgta, žinoma, juos apie tai įspėjus ir įspėjimo nepaklausius. Tai vis asmenys, kurie arba visai nepadaavę valstybės pajamų mokesčio pareiškimų arba, juos padavę, bet mokesčio nemokėję.

Taip seniai reikėjo daryti, nes visi piliečiai turi mokesčius mokėti pagal savo išgalę.

Miesto susisiekimas nuostolingas

Miesto susisiekimo įmonė (Metropolitan Transit Authority) paskelbė, kad pernai buvo \$15,780,896 nuostolių, beveik puspenktą milijono daugiau negu užpernai. Vien Bostono miestui iš tos sumos teks sumokėti \$10,878,301, o likusius nuostolius sumokės kiti 13 aplinkinių miestelių. Miesto šeimnininkai susiduria su neišsprendžiamu klausimu: Išlaidos nuolat didėja, o keleivių skaičius mažėja. Pernai jų buvo 6,792,000 mažiau negu užpernai. Pakelsi bilietų kainą, keleivių skaičius dar sumažės. Belieka nuostolius versti ant mokesčių mokėtojų, bet ir tie mokesčiai Bostone jau yra labai dideli.

Pasigailėjo Tėvo

Mūsų ilgametis skaitytojas S. Kriaučiūnas iš Lowell, Mass., atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė Maikiui su Tėvu \$6.00. auką. Širdingai aciu.

Dorchesterio klubo nariams Matysime "Glušą"

Dorchesterio Lietuvių Piliečių Klubas narių susirinkimas bus kovo 24 dieną (antradienį) 8 val. vakare buvusiose klubo patalpose, 1810 Dorchester Avenue.

Ten pat 7 val. vak. bus ir Moterų Klubas susirinkimas. Šiame susirinkime bus išduodami aktyviems klubo nariams, t. y. užsimokėjusiems nario mokesčių, nemo-kami bilietai į Klubą metim ir narių pagerbimo pokylį, kuris rengiamas šių metų gegužės 17 dieną, 5 val. vak.

Prašome visus narius šiame susirinkime ir pokilyje dalyvauti.

Valdyba

Sandaros metinis banketas

Sandaros 7 kp. metinis banketas bus kovo 22 d., sekmadienį, 5 val. vak. Sandaros salėje, 124 F St. So. Bostone.

Visi kviečiami dalyvauti, nes bus įdomu pamatyti, kaip vyrai patarnaus, o moterys vaisinsis.

Rengėjai

Daugiau namų seniems

Bostono namų statybos įstaiga įgaliota iš visuomeninių lėšų pastatyti 400 būtų nepasiturintiems seniems. Worchesterio tokių būtų numatyta pastatyti 150, Lawrence 137, Lowell 100, Springfielde 70, Holyoke 62, Cambridge 60, Newburyporte 50, N. Adams 30, Chicopee 24, Taunton 24 ir Revere 20.

Šiuc metu Bostone federalinės ir valstybės valdžių lėšomis pastatyti gyvenamųjų trobesių vertė siekia 140 milijonų dolerių. Juose gyvena apie 55,000 asmenų, kitaip sakant, beveik kiekvienas keturioliktasis miesto gyventojas.

Didesnis dėmesio vertas koncertas

Kovo 13 d. buvo paskutinis šią žiemą Pabaltiečių Dr-jos rengtas koncertas, kurio programą atliko latvių pianistės Ingrida ir Karina Gutbergs. Tai buvo tikrai pasigėrėtinas koncertas, bet lietuviai jame nebuvo atstovaujami. Taip, kaip reikėjo. Rodos, turėtume labiau domėtis savo brolių ir kaimynų gyvenimu, stengtis juos geriau pažinti.

Airisių dovana katalikams

Airisių patrono Patricko dienos proga (kovo 17 d.) kardinolas Cushing, pasirėmus popiežiaus leidimu, paskelbė, kad tą dieną galima nepasnikauti. Bet šv. Kazimiero dieną lietuviai katalikai turėjo pasnikauti.

KAME GAUTI KALENDORIŲ?

Brocktoniškiai Keleivio kalendorių gali gauti pas A. Strumskį 109 Ames St., Montello. Lawrence jį gausite pas M. Stonie, 57 Sunset Ave.

Penktoji meno paroda

Kovo 14-15 dienomis Tautinės S-gos namuose studentai santaričiai surengė penktąją meno parodą. Tai buvo Albino Elksaus kūrinių paroda, į kurios atidarymą susirinko apie pusimtis menu besidomintių bostoniečių. Jų tarpe bene žymiąją dalį sudarė jaunieji. Tai sveikintinas reiškinys.

Dovanojo knygų

Lionginas Masilionis iš So. Bostono Keleivio bibliotekai dovanojo knygų ir žurnalų. Aciu.

K. Merkis iachmatininkų viršūnėse

Kazys Merkis įkeltas į JAV komandą, kuri dalyvaus ketvirtosiose pasaulio korespondencinėse pirmenybėse. Komanda turi 6 žaidėjų. Merkis įvardintas trečiojo lentos.

Pagerbs karalienę

Sandaros Moterų Klubas balandžio 19 d. pagerbs našlią karalienę. Pagerbimas bus Sandaros salėje, pradžia 5 val. vak.

Vėl nauja lietuviška šeima

Balandžio 5 d. inž. Rimvydas Karosas susituokia su Birute Mingaudaitė, abu iš So. Bostono. Vestuvinis pokylis bus Tautinės S-gos namuose.

Adv. A. Šallina teisininkų konferencijoje

Advokatas Anthony Šallina, Lietuvos garbės konsulas, dalyvavo Federalinės Teisininkų Draugijos konferencijoje civilinės teisės klausimais, kuri buvo Washington, D. C.

Penktoji meno paroda

Kovo 14-15 dienomis Tautinės S-gos namuose studentai santaričiai surengė penktąją meno parodą. Tai buvo Albino Elksaus kūrinių paroda, į kurios atidarymą susirinko apie pusimtis menu besidomintių bostoniečių. Jų tarpe bene žymiąją dalį sudarė jaunieji. Tai sveikintinas reiškinys.

Parodą atidarė Rita Leveckytė. Pats dailininkas kalbėjo apie menininko ir gamtos santykius. Parodoje buvo išstatyti 24 tapybos paveiksai ir keli vitražų piešiniai ir nuotraukos.

A. Elksus dar pradedantis dailininkas ir ši paroda, jo paties žodžiais, yra jo pirmasis didesnis pasirodymas.

A. Elksus neabejotinai kūrybingas, savitas, bet savo tikro veido dar nesuradęs, tebeieškas vis naujų formų ir medžiagų savo kūrybai išreikšti. Į jo kūrybą jau yra dėmesio atkreipę ir žymūs amerikiečių meno žinovai.

Sėkmės jaunam menininkui. Verti pagyrimo santaričiai, duoda progos jauniems menininkams savo kūrinius parodyti, ir bostoniečiams jais pasidžiaugti.

Sveikinimai iš Floridos

Draugai Ramanauskai iš Norwoodo ir J. Vinciučiai iš Cambridge rašo laimingai nuvykę į Floridą ir siunčia iš ten daug sveikinimų visiems pažįstamiems.

Mirė A. Herbatas

Kovo 13 d. palaidotas Augustas Herbatas, gyvenęs So. Bostone. Užuojauta jo šeimai.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa

WKOX, 1190 kilociklų Framingham, Mass. Sekmadieniais 2 — 3 val. popiet

VEDĖJAS — P. VISCINIS 47 Banks St. BROCKTON 18, MASS. Tel. JUNiper 6-7209

R The Apothecary Lietuviška Tikra Vaistinė

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus. Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip penicilina, streptomocina, rifamicina, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, stengų gelimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų — eikite į Lietuvišką vaistinę. Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadienį.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis. Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoką siuntėjas.

VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRAŠYKITE KATALOGŲ.

Iš toliau siūskite siuntinius mūsų viršū nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir siūskite siuntėjas ir gavėjo adresą. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti pašto siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku. Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro pašto galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI. Visi siuntiniai įstatikomi, kad mūsų įstaiga greičiausiu patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSKTI.

Siunčiame su interviu įgaliojimu. Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. popiet.

Dovana Maikiui su tėvu

Ilgametė skaitytoja Anna Menster iš Chicago, Ill., atsinaujindama prenumeratą, atsiuntė Maikiui ir Tėvui po \$1.00. Maikiui — knygom pirkti, o Tėvui — "ant tabokos".

ISNUOMUOJAMAS BUTAS So. Bostone, City Point, prie L. maudynių, 3-iam aukšte 5 kamb. butas. Autom. šildymas, vasarą šaldymas, 7 dalių vonia, kabin. sinka, moder. naujas pečius, kiet. medžio grindys. aut. karštas vanduo, 2 pataizai, naujai dekoruotas, mod. įrenginiai. Teirautis po 5 val. vak. 597 E. 7th St. So. Bostone 2 aukšte. Seštadienį ir sekmadienį visą dieną.

Siuvėjas Valytojas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų DAROMI PATAISYMAI. Kostiūmai išpūsiami jums belaukiant. Priimanoms kainos LEON CLEANSER 483 Broadway, So. Boston

Jei Jums Reikia

Išsigyti namų, apdrausti turimą, užpildyti mokesčines formas (Inc. Tax) ar Notaro patarnavimai, kreipkitės į KALVAITI IR STELMOKĄ — BALTIC REALTY — Real Estate ir Insurance Brokerius 389 W. Broadway, So. Boston Tel. AN - 8 - 6030

Geriausias namų dažytojas (Painter outside & inside and paperhanger) naudoja aukščiausios rūšies dažus, ir visokių gedimų taisytojas su geriausia medžiaga ir garantija, yra Jonas Starinskas

220 SAVIN HILL AVE. DORCHESTER, MASS. Telefonas: CO 5-5854

V. Vadeiša

ODA SIUNTINIAMS. Parduodu pirmos rūšies odą, auksinius, gatavus batus tinkamus siuntimui, padus, vitpadzius siuntiniams nupiginta kaina. Atlieku visus batusiuvio darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas: 173 Eighth St., So. Boston nuo 7 ryto iki 7 val. vak. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay (KUČINSKAS)

Lietuvio Plumberis. Atlieka visokius "plumbing" darbus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos priimanamos. Pirmą negu ką darote, paklauskite mūsų kainų. Telefonas CO 5-5839 12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BA2-NYCIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir verčė šv. Raštą į lietuvių kalbą.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus: apkalame šingalais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogas. Prašom kreiptis:

John Petrus 14 Garland Street Jamaica Plain, Mass. Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biiznius kreipkitės į

Pranę Lembergą REALTOR

597 E. BROADWAY SO. BOSTONE Šaukit nuo 9 iki 7 v. vak. Tel.: AN 8-7031 o kitu laiku: AN 8-0699

KADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1390 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreipkitės į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Boston. Tel. AN 8-0489. Ten gausimas ir "Keleivis." Steponas Minkus.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 9 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY SO. BOSTON, MASS. Telefonas AN 8-1390

Tel. AV 3-8898

Dr. John Repshis

LIFTUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 9-4 ir 6-8 Nedėliomis ir šventadieniais: pagal susitarimą

495 Columbia Road Art's Upholstery Corner DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 ir BA 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDMUN)

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas Vartoja vėliavines konstrukcijas

X-RAY Aparatai Pritaikoma Akims VALANDOS: nuo 9-4, nuo 7-8 534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2806

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:

Nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Sėdimois-ofisais uždarytas.

447 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS.

Office Tel. AN 8-0848 Res. 37 OMOLE STREET West Roxbury, Mass. Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO. JEWELERS

Laikrodžių-Dėmantų Papuošalai

Elektron Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alakas

638 East Broadway South Boston 27, Mass. Telefonas AN 8-4148

Benjamin Moore Malona

Popierius, Dėmantai, Šilkinės Lengvos

Viešos Rinkmenos Namams Rinkmenos Plumbierius Viešos Galios Daiktai

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO. Inc.

308 WEST FOURTH ST., SO. BOSTON 27, Mass. TELEFONAS: AN 8-5040 (VIENAS BLOKAS NUO BROADWAY, EINANT D STREET)

Siunčia Jūsų atneštus mums siuntinius į Lietuvą ir visus kitus Sovietų valdomus kraštus. Siųsti galima tik naujus rūbus, medžiagas ir kitus daiktus. Muitas ir kitos išlaidos sumokamos pas mus, todėl siuntiniai gavėjai nieko neprimoka. Visi siuntiniai apdrausti, pristatymas garantuojamas. Siuntiniai išeina į Lietuvą ir kitur tiesiai iš Centralinio Bostono Pašto. Gavėjų jie pasiekia 4-6 savaitę laikotarpyje. Siuntiniai siunčiami su Interisto licenzijomis. Gyvenantieji toliau nuo Bostono gali siųsti savo siuntinius mums paštu arba geležinkelio (Railway express), įdėjus daiktų sąrašą ir aiškų adresą, kam siuntinys siunčiamas. Mes, patikrinę daiktus, tuoj pranešame, kiek jo persiuntimas kainuoja. Jums susitaupe kelionė į Bostoną. Primename, kad pas mus yra didelis pasirinkimas ĮVAIRIŲ MEDŽIAGŲ KOSTIUMAMS, SUKNELEMS ir KITORIŲ, o taip pat odų batams labai žemomis kainomis. ĮSTAIGA ATIDARė: Kasdien nuo 9 ryto iki 6 vak., šeštadieniais nuo 8 ryto iki 4 valandų po pietų. VISUS KVEČIAME naudotis skubiu patarnavimu patikimos įstaigos, kuri Jungtinėse Amerikos Valstybėse turi net devynius skyrius su daug tikstančių patenkintų klientų. Bostono Skyriaus Vėdejas MEKYS KAVALIUSKAS